

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 165. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1936. július 23.

A kisebbségek ügye

Irtta: Szűllő Géza dr.

Ösödök óta vitáznak azon, hogy a szavak tudatosan a fogalmak értelmét adják-e vissza, vagy önkényes hangösszetételek-e, amelyek valamely fogalmat akarnak megérzékelteni. Bizonyos, hogy örökbecsű Goethe mondása: „Ahol hiányzik a fogalom, tégy helyébe egy szót és megvan a fogalom”. Így van ez a kisebbség alkotmányos garanciaszával is.

Amikor 1925-ben Genfben Schiemann lett-országi német képviselő, Wilfan olaszországi szlovén képviselő és én, mint csehszlovákiai magyar képviselő először hívtuk össze a „kisebbségi konferenciát”, én azonnal hangsúlyoztam, hogy „a kisebbség” rossz fogalom-meghatározás. Szerintem a „kisebbség” numerikus meghatározás; arra alkalmas, hogy elkenje azt, amit akarunk. A kisebbség éppen a demokrácia kormányformája mellett arra alkalmas meghatározás, hogy a többségnek adjon alkotmányosnak látszó fegyvert a kezébe velünk szemben, mert a demokrácia lényegéből folyik, hogy abban a többség, ha határozatot a kisebbség nem tudta megmásítani, alkotmányosan cselekszik, ha többségi akaratát keresztülviszi. Ebben van a veszedelmes circulus vitiosus.

Ezt az érvelésemet el is fogadta a konferencia, a magunk nevét meg is változtattuk, a hékeszerződések elnevezését, a „minoritéc”-t „minoritée nationales” névvel helyettesítettük. A hangsúly így többé nem a számbeli megjelenésen, de a nemzeti jellegén nyugszik. A nemzeti jelleg, ami az együttélő többi fajtól az egyes nemzetet megkülönbözteti — röviden: a történelmi tudat. A nemzetiségi öntudatnál nem a nyelv a leglényegesebb, ezt a leggyönyörűbben kifejti Renan a maga híres tanulmányában, amit a nemzetiségekről írt.

Nem akarok tudományosan értekezni, ehhez nem értek; mert, sajnos, a gyakorlati politikai élet nem adja meg a lehetőséget az elvont tudományos elmélyedésre és kiképzésre. Közíró sem vagyok, aki szabatosan tudja megírni irnivalóját, nekem szóval kellett mindig dolgozni, s a leírt szónál érzem mesterségem fogyatékoságát. A szónoklást a szellemi kifejezési mód legutolsójának jellemezte Plató; és van benne valami, mert minden szellemi fogalmat kifejező művészet az absztrakció, az elmélyedés eredményét tárja a világ elé; a festő a képét, a szobrász a szobrát, a költő a versét, a tudós a könyvét. Ezzel szemben a szónok csak hangosan gondolkodik. A szónoklásban 90 százalékban a hang az eredmény s a gondolatra csak 10 százalék jut.

Az alkotmány is csak szó. Van történelmi alkotmány, van papirosalkotmány, egyiket a folyó élet hozta létre századokon keresztül, a másikat tudósok munkája teremtette meg. De hogy bármely formája az alkotmánynak hatékony szabályozója legyen az államokban élő különböző népek életének, olyan életnek, amely az állam többségi népének totalitásával szemben érvényesülhet, abban, sajnos, az alkotmánynak nincsen semmi garanciája. Emlékszem, amikor 1907-ben a legnagyobb magyar politikai elmék egyike, Andrássy Gyula gróf az alkotmány garanciáit akarta törvénybe iktatni, maga állapította meg amugy is szkeptikusra hajló lelkével, hogy nincs más alkot-

Francia segítséget kért a lemondott spanyol kormány

Spanyol kormánypárti tisztok érkeztek repülőgépen Párisba — Helyzetjelentés a spanyol belháború állásáról

PÁRISBÓL jelentik: A spanyol helyzet a bérkezett lissaboni, gibraltári és egyéb külföldi jelentések alapján, a következőkben foglalható össze: Északspanyolországban a felkelők csapatai szívesen nyomulnak előre és a fontosabb hadászati pontokat a kezükben tartják. Délen is nagyobb csapatok állnak a felkelők rendelkezésére, de itt a kormánycsapatok már erősebb ellenállást fejtenek ki. A kormány azt állítja, hogy az itteni zendülők felbomlóban vannak, de elismeri a kormány, hogy Valladolid, Saragossa városok és ezeknek környéke, még mindig a felkelők birtokában van és ezeken a helyeken ellenállást fejtenek ki. A sevillai rádióállomás délelőtt a felkelők vezetőinek azt a parancsát közli, hogy minden fegyverrel rendelkező polgári személynek azonnal

jelentkezni kell a katonai parancsnokságokon. Quipeo de Lano tábornok ugyancsak a sevillai rádióállomás útján közölte, hogy a spanyol fascisták mindenütt csatlakoztak a felkelők csapataihoz. Általában véve Madrid és környéke, valamint Barcelona és nagyobb környéke a kormány hatalma alatt állanak és ezeken a területeken szervezik meg az ellentállást a baloldali vezetők. A madridi kormány különben ma elrendelte a tőzsde bezárását és a tőzsde megnyitásáig általános fizetési moratóriumot adott. Gibraltári jelentések szerint a felkelők által a déli partvidéken megszállott területek lakosai attól tartanak, hogy a kormányhű csatahajók bombázni fogják ezeket a vidékeket. A zendülők vezetői erre az aggodalomra azzal válaszoltak, hogy bombázás esetén azonnal elsüllyeszti a csatahajókat.

Lerroux volt kormányelnök hajlandó közvetíteni a két küzdőfél között

LERROUX volt spanyol miniszterelnök, aki Lisszabonban él, vállalkozott rá, hogy a madridi kormány felkérésére hajlandó közvetíteni a lázadóknál. Ugyancsak itteni jelentés szerint Mola tábornok, az északi felkelők vezére 40 ezer főből álló sereg élén bevonult Salamancába és az ottani helyőrség azonnal átértékelte hozzá.

A sevillai rádióállomás közli, hogy FRANCO tábornok egyik alvezére a főparancsnok nevében egész Spanyolországra kiterjedően kihir-

dette a katonai diktatúrát, egyben feloszlattak nyilvánította az összes munkásszervezeteket.

A felkelők kezén lévő sevillai rádióállomás jelenti, hogy a madridi kormány ma délután 4 órakor lemondott. Helyébe ugynevezet „forradalmi bizottság” lépett, melynek elnöke állítólag Azana köztársasági elnök. A badajozsi helyőrség csatlakozott a felkelőkhöz.

Tért nyernek a kormánycsapatok

A madridi rádióállomás jelenti, hogy Guadalajara város a kormánycsapatok kezén van. A Somosierra hegység közelében a felkelőket megfutamtították. Toledo a kormánycsapatok kezébe került. Alcazar városában a felkelők szívesen ellenállottak, de a polgárőrség és a forradalmi csapatok végül is elfoglalták a várost.

Az angol tengernagyi hivatal jelentése szerint 13 angol hadihajó van utban a spanyol partok felé, közöttük egy cirkáló, egy flottavezérhajó és három torpedóromboló Barcelona felé igyekezik. A Reuter esti jelentése szerint San Sebastianat a kormánycsapatok visszafoglalták. A spanyol kormány állítólag Franciaországban nagymennyiségű lőszert és fegyvert rendelt sürgősen.

LERROUX

mánygarancia, mint maga az alkotmány. Ez pedig nem garancia. Garancia egy van, ez azonban nem közjogi és politikai fogalom, ez etikai fogalom s ez a tisztesség.

Hosszu politikai pályámon megtanultam, hogy parabolákban beszéljek. A nemzetközi szerződés, a kisebbségek védelméről szóló intézmények, a paktumok, alaptörvények, stb. dzsungeljét, a hirdetett és tényleges valóságot, a most lévő légkört és így a kisebbségek alkotmányos garanciáit is jobban jellemzi az itt következő história, mint bárminő hasábokra

menő dogmatikus értekezés:

Egy előkelő angol klubba bevezettek egy nem egészen oda való urat vendégként. Ott éppen baccarat folyt, a bankot egy angol lord adta. A vendég vette át a kártyát, „hét” — mondotta, — „nyolc” — mondotta a lord és beseperte a tétet.

— A kártyát szeretném látni, — szólalt fel az illető.

— A mi körünkben elég a szó, — válaszolta a lord. — Ugy, — mondotta emberünk. Rendben. És reggelig huszezer fontot nyert.

Spanyol tisztiküldöttség érkezett Párisba

A párisi lapok jelentése szerint ma délben spanyol repülőgép érkezett tisztiküldöttséggel. Alkőlag a spanyol kormány küldöttel voltak, akik segínyt kértek a francia kormánytól.

Baloldali rémuralom Madridban

A Reuter-ügynökség jelentése szerint

A spanyol tartomány közül 9 tartomány a felkelők kezén van. Ezenfelül Spanyol-Ma-rokko teljesen a zendülők birtokához tartozik. Egy angol torpedórombolón Gibraltárba érkezett több angol alattvaló Malagából, akik elmondották, hogy az egész város füstölgő romhalmazzá vált. Több városnegyed még most is lángokban áll. A várost a kommunisták gyújtották fel, akik hír szerint a legkiméletlenebbül bannak el az elfogott felkelőkkel.

Madridi jelentés szerint a kormány rendele-tére több mint ezer tisztet, köztük több magas-rangut is, letartóztattak. Ezzel szemben a felkelők elfogták Prado tábornokot, a kormány légihadere-jének főparancsnokát és azzal fenyegetik, hogy agyonlövik abban az esetben, ha a kormány re-pülőgépei tovább is bombáznak nyílt városokat. Malagából az olasz alattvalók megérkeztek Tangerbe. Többen elbeszítették, hogy a városban kommunista-rémuralom dühög.

Számos embert, akik előmozdították a felke-lést, az uccákon kötték agyon, sőt az uccákon heverő holttesteket is megcsontították.

Egy menekült angol nő elbeszélése szerint a kommunisták még a gyermekeket sem kímélik. Al-kőlag Barcelonában is hasonló a helyzet. Bar-celonában a halottak száma meghaladja az öt-százat. Barcelonában már a madridi kormány nem ura a helyzetnek, mert a kommunisták ki-kiáltották a tanácsköztársaságot és elmozdították a kormányzót.

Ujabb jelentések szerint Északspanyolor-szágban erősödik a felkelők kilátása. Mola tá-bornok derékhadja Burgos felé menetel, ahol rövi-desen ideiglenes kormány alakul. A navarai ha-tárország, polgárország és a vasutasok már Mola tá-bornoknak engedelmessékednek.

A barcelonai rádióállomás ma reggel ultimá-tumot intézett a saragossai 5. dandár vezénylő-tábornokához, aki a felkelőkhöz csatlakozott, hogy haladék nélkül adja meg magát.

Meteorok „hálókosijában” utaznak a világűr alvó baktériumai

Évmilliókig élnek „felfüggesztett” életet

Berkeley (Kalifornia). A tudományak eddig még nem sikerült magasabbrendű élőlényeket ki-mutatni más élőlényeken, de Charles B. Lipman-nak, a kaliforniai egyetem rektorának kutatásai alapján biztosan tudhatjuk, hogy mindenütt van élet és semmi sem indokolja annak feltételezését, hogy magasabbrendű életformák csak a mi pará-nyi földünkön fejlődtek ki.

Lipman azt a nyilatkozatot tette, hogy meg-cáfolatlan bizonyítékokkal rendelkezik arra nézve, hogy alacsonyabbrendű élőlények, vagyis baktériumok más bolygókon és égitesteken is ta-lálhatók. Így például kétségkívül megállapította baktériumok jelenlétét meteoritokon, amelyek vagy más bolygóról, vagy bolygóközi térből kerültek a földre.

Ez a felfedezés Lipman legújabb teljesítme-nye a baktériumkutatás terén. Eddig különösen az ugynevezett „alvó” baktériumokkal foglalkozott. Ezeknek az a képességük, hogy táplálkozásukra és szaporodásukra kedvezőtlen körülmények között minden életnyilvánulást megszüntetnek és ugyszól-ván a „felfüggesztett élet” állapotába kerülnek. Ez az állapot a magasabbrendű állatok téli ál-mához hasonlítható, de határtalan ideig tartható fenn.

A híres kutató már régebben felfedezett ilyen „alvó” baktériumokat az azték és inka kulturát megelőző idők piramisáiban, sőt olyan szénbá-nyákban is, amelyek száz meg százmillió évvel ezelőtt képződtek. Az alsóbbrendű élőlények e bá-

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy hóra	70.-
Negyedévre	210.-
Félévre	420.-
Egy évre	Lei 840.-

Külföldre havonta 50.- Lei-vel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bal. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.

mulatos tulajdonsága az oka valószínűleg annak, hogy éppen a baktériumok válnak az idegen vilá-gok hirnökeivé s győznek meg arról, hogy minde-nütt van élet.

Egy sereg tudós kétségbevonta Lipman állí-tásait, de Lipman azt válaszolja ezeknek a hitet-leneknek, hogy nemcsak egy, hanem igen sokfajta baktériumot talált meteoritokban s a bizonyítékok a kaliforniai egyetem laboratóriumaiban megtekint-hetők. Azoknak a kritikuskoknak, akik szerint az alvó baktériumok feltétlenül megsemmisülnek az óriási hőségben, mely akkor képződik, amikor a meteorit áthatítja a Föld atmoszféráját, Lipman azt feleli, hogy a világegyetemek hirnökeinek oly nagy az esési sebessége, hogy csak néhány pilla-natig maradnak az atmoszférában s ez az idő csupán a meteorit külső részének fellelegedésére elég. A meteorit belseje elég hideg marad ahhoz, hogy a baktériumok életben maradjanak.

Lipman kísérletei azt bizonyítják, hogy a fel-függesztett életű baktériumok olyan hideget is kibírnak, amely csak 1.3 foknyira áll az abszolút fagypon-t felett, tehát veszélytelenül utazhatnak a meteoritok belsejében a hideg világűrön át. A meteoritok, Lipman kijelentése szerint, mintegy hálókosik szerepét játszik az idegen baktériumok számára. Ezek az óriási utazás után élet- és sza-porodásképesek maradnak. A spórák, amelyeket ilyen égitest-szilánkokból szabadított ki, rögtön felébredtek és szaporodni kezdtek.

Front a gázháboru ellen

Az angol orvosszövetség a világ összes orvosait harcba szólítja a jövő gázháboruja ellen

Londonból jelentik: Az angol Orvosszövetség legutóbbi ülésén, melyen Anglia legneve-sebb tudósai vettek részt, több szónok, a gyűlés viharos tetszésnyilvánítása mellett, a gáz-háboru ellen beszélt. Így Wales kiküldöttje, dr. Jones a világ orvosaihoz intézett szöveget:

— Az angliai orvosszövetség — mondotta többek között dr. Jones — azon a véleményen van, hogy egy gázháboru esetén a lakosság védelmére szolgáló intézkedések feltétlenül cső-dőt mondanak, mert a gázháboru százezres tömegek erkölcsi és fizikai egészségét rombolja szét. Így a gázháboru nemtelenségét és törvénytelenességét minden uton hirdetni kell.

Az emberiség érdekében az angol Orvosszövetség tegyen kezdeményező lépéseket olyan irányban, hogy a világ orvosai szálljanak harcba a mérges-gázok gyártása ellen és minden eszközzel csökkentsék a gázgyártást.

A gyűlés a határozati javaslatot elfogadta.

A gyönyörű ajándék

Irta: MAURICE RENARD.

Marcel Cesurier így szól feleségéhez:

— Drágám, tudod-e, mire gondolok? Egy hét múlva március 20-a van.

— Ugy? És ez mit jelent?

— Rendkívül jelentőségteljes dolgokat. 20-án ünnepli Gamelon-Turpel vezérigazgató aranylako-dalmát. Aki drága ajándékot fog tőlünk kapni.

— Mennyit szánsz erre a célra?

— Legalább 4000 frankot!

— Az istenért! Megőrültél?

— Nem. Mert vajon mit gondolsz, mi történik július 1-én? Az történik, hogy Samuel Lebrec, a helyettes vezérigazgató nyugalomba vonul. Érted az összefüggést? A cél: én, aki egyszerű fiók igazgatója vagyok, a főintézethez óhajtok kerülni, mint a vezérigazgató helyettese. Erzed, milyen finom az ötlet: Gamelon-Turpelnek nem adhattam csak egy ajándékot, de az aranylakodalmán a nagyszabású ajándék figyelmességünk és őszinte imádatunk félreérthetetlen jele. Közben össze-vissza három hónap telik el, ezalatt az idő alatt az új vezérigazgatóhelyettes ki kell szemelni. Ki másról lehet szó, mint arról, aki a vezér iránt való szeretetét és csodálatát ilyen nagyszabásúan fe-jezte ki?

— Tökéletes, — felelt Cesurierné — ajánlom, hogy menjünk Phalzathoz vásárolni. Márkás cég már-kás holmival.

Egy óra múlva ott voltak. Cesurier pontosan megmagyarázta, miről van szó:

— Minél nagyobb, szignált szoborműre van

szükségünk nem feltétlenül fontos, hogy a szép-ség és izlés megfestesítése legyen.

— Talán ez? — mutatott a kiszolgálókisasz-szony egy szoborcsoportra.

„Éneklők” — ez volt a címe. Monumentális borzalom volt. Dalquiver mintázta, az Institut tagja. A legkülönfélébb színű márványokból és fé-mekből készült, hat nő tátott szájjal alighanem énekelt valamit. Borzalmas. Cesurier meghökken-ve pislogott feleségére:

— Ez talán sok lesz, — habozott — mennyi-be kerül?

— 7200 frank — felelt a kisasszony.

— Ez túl „monumentális” — jegyezte meg az asszony undorral.

— Akkor talán ez megfelel? — mondta az el-árusító és egy bronzőre mutatott. Csinos szob-rocska volt, ismert szobrász műve: fiatal lány, karjában virágokkal. Az ára 5500 frank. Cesurier még habozott.

— Rendben van, — döntött végül felesége — nem takarékoskodhatunk.

Cesurier átadta névjegyét, fizetett és távoz-tak.

Másnap először Gamelon-Turpel személye-sen, azután felesége telefonáltak és valósággal el-olvadtak a kedvességtől és meghatottságtól a pom-pás ajándék felett. Cesurier diadalmasan tette le a kagylót:

— A csatát megnyertük, — jelentette ki — a fogás tökéletesen sikerült. Mit szólsz férjed agyához?

— Meghajlok előtte, — mosolygott felesége — mondd, és mikor beszélsz Gamelon-Turpellel az állásról?

— Ó, nem sietem el. Különbözően túlságosan közvetlen az összefüggés a virágos bronz és ré-ményeim között. Hisz van idő. Majd egy hónap múlva megemlítem, akkor is csak futólag. Beval-lom, kicsit aggódtam, hogy az ajándék nem sike-rül tökéletesen. Vannak ugyanis emberek, akik nem szeretnek ajándékot kapni, ami kötelezettség-gel jár. Az emberek, akiknek nincsenek nagyobb anyagi gondjaik, nem szeretnek semmivel se tar-tozni. De hát tökéletesen meg vannak főzve.

Gamelon-Turpelék meghívták a Cesurier há-zaspárt aranylakodalmukra és úgy érezték magu-kat a vezérigazgatóéknál, mintha a családhoz tar-toznának.

De elérkezett husvét. Cesurier és felesége otthon maradtak. Alaposan kialudták magukat és előre készültek, hogy békésen költik el a husvétl diszebédet, amelyet előző nap gondos megfontolás után rendeltek meg a szakácsnőnél. Már asztal-hoz ültek, mikor csöngettek és a szobalány jelen-tette, hogy nagy csomagot hoztak. Cesurier fe-leiségére nézett és elsápadt. Ugyanaz a gondolatuk támadt.

— Biztosan valami husvéti tojás, — remény-keedett az asszony, de már hozták is a csomagot egy kísérőlevéllel. Cesurierné feltépte és maga is elsápadt: a levelet Gamelon-Turpelék küldték. Most már a legrosszabbra is elkészülve, nekiestek a csomagnak és felbontották. Gyanújuk nem volt alaptalan: a ládában Dalquiver „Éneklők”-je volt, a borzalmas színes márványcsoportozat. Cesu-rierné dermedten nézte.

— 7200 frank! — nyögött Cesurier — és most még mi vagyunk az ő adósuk!

A moneasa-i tanonc-üdülő ünnepélyes felavatása

Ünnepélyes keretek között avatták fel ma Moneasa-n az arad-i Munkakamara által létesített Inas-üdülőt. Az otthont a római katolikus egyházközség épületében rendezték be és gondokodtak arról, hogy az ott üdülő inasok kényelemben legyenek és a lehető legjobb érezzék magukat. A reggeli vonattal ötven tanoncot vittek Moneasa-ra, akik ott teljesen díjmentesen két hétig üdülnek. Két hét múlva másik csoportot visznek a fürdőre, majd pedig ötven inas-leány nyer az otthonban elhelyezést.

Az ünnepélyes felavatás alkalmával a községi vezetőkön kívül a Munkakamara részéről megjelentek Vulpe Iosif elnök, dr. Costa Ioan titkár és Macean Dumitru, a kamara munkás-tagozatának képviselője. Vulpe Iosif elnök ünnepi beszédben vázolta az otthon jelentőségét és utalt azokra az áldozatokra, amelyeket a Munkakamara az otthon megteremtése érdekében hozott.

Az ünnepség után közebed következett.

Ongyilkossági kaland — happy enddel!

Násznagy lesz a Margit-hídi öngyilkos szerelmes leány bátor életmentőjéből

Budapestről jelentik: Hertner Mária 22 éves háztartási alkalmazott ma reggel a Margit-hídról a Dunába vetette magát. Néhány pillanattal később érkezett a színhelyre Jakab János, az UTE uszóbajnoka, aki minden tétovázás nélkül fejest ugrott a hídról utána. A 18 méternyi magas ugrás következtében erősen megütötte magát, de sikerült mégis felszínre jutnia, az öngyilkost elérnie és addig tartani, amíg a rendőri motoros kimentette mindkettőjüket. Az öngyilkos nő szerelmi csalódása miatt akart meghalni, de amikor híre ment, hogy kimentették, vőlegénye felkereste a kórházban, kibékült vele, annyira, hogy egy hónap múlva megtartja az esküvőt, amelyen a násznagy az életmentő uszóbajnok lesz.

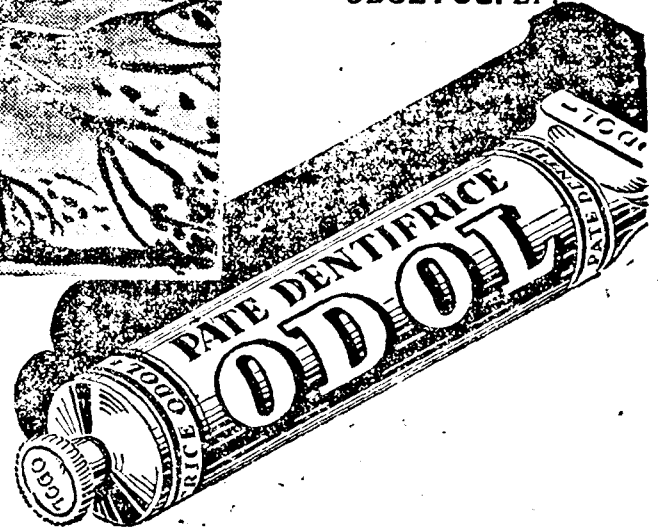
ODOL
FOGPÉP

naponként többszöri használata, a forró nyári hónapokban felüdit, felfrissít.

A TOMBOLO ELEMekkel SZEMBEN védtelenek vagyunk

Az erjedési folyamat alatt a szájból képződő savak és mikroorganizmusok pusztításai ellen, amelyek nemcsak a fogakat támadják meg, hanem súlyosan ártalmára lehetnek az egész emberi szervezetnek, — van egy nagyszerű ellenszereünk és ez az:

ODOL-FOGPÉP

AZ ODOL-FOGPÉPET mindenki szívesen használja, mert a fogakat megvédi és vakító fehérré teszi, azonkívül, hogy közömbösíti a savakat és elpusztítja a baktériumokat, aromája is nagyon kellemes.

ODOL
FOGPÉP

„Itélienek el száz évre...”

Izgalmas jelenetek és derűs epizódok a rettegett arad-megyei rablóbanda hümpörének főtárgyalásán

Bisorca csak hat rablást ismer be és menti büntársait — Csütörtök reggel folytatják a főtárgyalást — A bandita egyik áldozata a hangjáról ismert rá

Zsufolásig megtelt tárgyalóteremben, megelőzően nagy érdeklődés közepette kezdte meg szerdán délután az arad-i törvényszék Popescu-Stroescu-tanácsa a rettegett arad-megyei rablóbanda hümpörének főtárgyalását. Huszonhárom vádlottja volt az ügynek, Bisorca Ioan, a hírhedt bandita vezetésével, a vádat Blănuşu ügyész képviselte, míg a védelmet Păuşeşti Nicolae, dr. Barbatei Teodor, dr. Gherman Dante, dr. Petica Petrilla, Athanaszady Jean, dr. Lepa Valer, dr. Chiroiu Silviu és Bejan Silviu ügyvédek látták el.

Pontban négy órakor kezdte meg Popescu elnök a terjedelmes vádirat felolvasását, amely részletesen felsorolja azt a bűntény-sorozatot, amely Bisorca és társainak lelkét terheli. Magát a bandavezért két utonállással és hét rablással vádolták. Bisorca kihallgatása alkalmával bevallja, hogy azért szökött meg az aiud-i fegyházból, mert sokalta az Oprea-banda működése idejéből kapott hatévi fegyházat, majd

kijelenti, hogy csak hat rablást ismer be, a többi hármat nem. Leszögezi, hogy Fat Petru és Crişan Stefan vettek részt működésében, a többi lehetőleg menti és tagadja, hogy velük összeköttetésben állott volna. A többi vádlott tagad. Fat Petru, Bisorca alvezére láthatóan ittas állapotban teszi meg vallomását, míg Crişan Stefan, a másik alvezér oly ittas volt, hogy a folyosón tartották és nem engedték be egyáltalán a tárgyalóterembe. Amikor az ő kihallgatására kerül a sor, azt jelenti be, hogy „beteg”. Az egyik vádlott, Dulhaz Avram ellen az a vád, hogy az összekötő szerepét játszotta Bisorca és a banda többi tagjai között. Tagad és beszédén észrevenni, hogy szintén ittas. Az elnök kérdőre is vonja.

— Egy pohárral ittam az ebédnél — mondja.

Popescu elnök: De baptista és a baptisták-nak nem szabad inni.

Dulhaz: Nem tartozom abba a kategóriá-

ba. (Derülség.)

Kijelenti, hogy azért segített Bisorca-n, mert együtt jártak iskolába és katonatársa is volt. Egy éjszaka, a szökés után, nála szállt meg, ő másnap jelentést tett a csendőrségnek. De éjszaka ellátta, mert sajnálta, Fel is ajánlott neki 500 lejt, ha visszatér önként az aiud-i fegyházba, nehogy Oprea, a hírhedt bandita sorsára jusson.

Elnök: És mint baptista, mi a véleménye, törvényesen cselekedett, amikor ellátta Bisorcát?

Vádlott: A lelkiismeretem szerint jót tettem, de a törvény szerint rosszat...

Az egyik vádlott kihallgatásánál Bisorca alvezérére, Fat-ra vall, mire az alvezér felugrik.

— Ugy segítsen az Isten, hogy nem vettem részt abban a rablásban.

Bisorca megmaradt vallomása mellett és éles szökváltás kezdődik a vezér és alvezér között. Fat indulatosan kiáltja:

— És téged is úgy segítsen az Isten, mint ahogyan itt igazat mondtál.

Az elnök kérdésére beismeri, hogy három évet ült utonállásért, majd leszögezi, hogy Bisorcának megmondta, hogy ha az ő községe határában csinál valamilyen bajt, lelövi, ahol megtalálja. Folytatják a vádlottak kihallgatását, közöttük egy nő is szerepel, Palcutin Florea, állítólag az egyik bandita szeretője. A vádlottak kihallgatása után a szinte kibírhatalen hőség miatt az elnök szünetet rendelt el, majd körülbelül negyedóra múlva megkezdik a tanúk kihallgatását.

Scorca Ioan bocsig-i lakos elmondja, hogy

Ketten beszélnek

— Tegnap Bécsből rádió hallottam a TURANDOT. Csodaszép.

— Örülök, hogy dicséred, mert én pénteken fogom a filmet megnézni!

az erdőben volt vadászni, amikor Bisorca és két társa meglátogatták. Polgáruhárs csend-öröknek adták ki magukat és leigazoltatták. Ezután Bisorca rásegezte puskáját és kényszerítette, hogy adja át vadászfegyverét. Blaj Nicolae Iuguzău-i gazda elmondotta, hogy egy éjszaka három férfi megjelent házában és pénzt követelt. Az egyik két lövést adott le rá és mindkét golyó talált is, majd kifosztották a házat. Ő meg is kérdezte támadójától:

— Miért lőttél le?

— Hogy pénzt adjál — volt a felelet.

Bisorca tagad, mire szembesítés következik, amelynek folyamán Blaj fenntartja vallomását, majd leszögezi, hogy személyesen nem ismerte Bisorcát, azonban a hangjáról ráismer éjszakai támadójára.

Nagy érdeklődés közepette hallgatják ki a bandita öccsét, Bisorca Mihait, aki előljáróban az elnök kérdésére bevallja, hogy ő is ült három évet különböző bűncselekményekért. A továbbiakban elmondja, hogy a szökés után bátyja jelentkezett nála, enni adott neki, majd arra beszélt rá, térjen vissza a fegyházba. Ezt meg is ígérte neki. A rablásokról nem tud semmit.

Elnök Bisorcához fordulva: Hol volt jobb, itt vagy Aiudon?

Bisorca: Mindég az kérem.

Covaci Tanasie elmondja, hogy Bisorca puskával és revolverrel felfegyverkezve meglátogatta és háromezer leit kért. Csak ezer leie volt, amit másnap adóba akart befizetni, de félelmében odaadta. Bisorca kijelenti, hogy azért látogatta meg Covaci-ot, mert hallotta, hogy fél tőle és meg akarta nyugtatni, hogy nem tervez ellene semmit. A gazda ekkor felajánlott neki ezer leit, amit elfogadott.

— Jó ember akartam lenni — jelenti ki — ez az egész.

A szembesítéskor újra indulatos lesz és azt kiáltja:

— Nem bánom, ítéljenek el száz évre...

Lazar Ioan buhani-i lakosnál szintén látogatást tett a bandita, itt 500 leit kapott a megremült embertől. A védő azt igyekezik bizonyítani, hogy a tanu jóindulatból adott pénzt és nem kényszerítve. Megkérdezi, mit mondott neki Bisorca.

— Azt mondta, János bácsi, adjon pénzt — feleli a hallgatóság nagy derűtsége közepe.

Egy másik tanunak, Cristea Pavel Iuguzău-i lakosnak egy hordó pálinkája tünt el. Bisorca itt is tagad és azt kiáltja:

— Nem vagyok az ő hordóinak őre.

Elnök (szatirikusan): Ne haragudjon, fel-
tételezem, hogy ezt is maga csinálta.

Egymásután körülbelül harminc tanut hallgatnak ki, majd felolvassák a távollevő tanuk vallomását, közöttük Andrényi Lajosét, akinek moneasa-i villáját a rablóbanda többször fosztotta ki. Ezt egyébként maga Bisorca is beismerte. A tanuk esketése alkalmával az egyik bejelenti, hogy nem akar esküdni.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy ha nem teszi le az esküt vallomására, ezt úgy vesszük, mintha hamis vallomást tett volna, nyomban letartóztatjuk és bíróság elé állítjuk.

A figyelmeztetés hatott, minden tanu kivétel nélkül megesküszik. Este fél nyolc órakor Popescu elnök közli, hogy a tanukihallgatások befejezést nyertek és a tárgyalást a perbeszéd megtagadása végett csütörtök reggel kilenc órára halasztja. A főtárgyalás alatt az elnöknek több ízben kilátásba kellett helyezni a hallgatóságnak, hogy küiriti a természet, mert megzavarták a tárgyalás menetét. Csütörtökön előreláthatólag ítélet lesz Arad-megye egykor rettegett rablóbandája tagjainak büntörében.

Kicsoda Graziani, a legendás alkirály?

— „Gyakran ezer benszülöttet kell feláldozni, hogy tízezret megmenthessünk” —
Soha hadiiskolát nem végzett, de egyetlen csatát sem veszített Rodolfo Graziani

Rómából jelentik: Az addiszabebai alkirályi palotában egy ötvennégy éves férfi intézi az új keletafrikai birodalom sorsát. Ezt a férfit Rodolfo Grazianinak hívják. Ma Olaszország marsallja. Még egy évvel ezelőtt Itália határain kívül csak a katonai és gyarmati szakértők ismerték a nevét. Az abesszin háboru után világhírű lett. Azonban nevén és a szomáliai fronton elért eredményein felül csak kevesen ismerik életének érdekes történetét és karrierjének alakulását. Graziani, aki nemrégiben kapta meg a legnagyobb olasz katonatiszti rangot, három dologról nevezetes:

1. Soha hadiiskolát, vagy katonai akadémiát nem végzett.

2. Csatát eddig sohasem veszített.

3. Hadnaggyá való kinevezése óta összesen egy esztendő töltött békeállományban.

Egy szegény fiatalember elindul

A kilencszáz éves elején egy szerény külsejű és még szerényebb öltözötű fiatalember iratkozott a római egyetem jogi fakultására. Rodolfo Grazianinak hívták. Apja egy kis rómakörnyéki helységben, Filettóban volt orvos és csak szűkösen láthatta el lírákkal diákfiát. A vidám diákmulatságokban Rodolfo Grazianinak alig volt része. De jól bírta a szűkös életet. Apja is, anyja is a végtelenségig szerény és hihetetlenül ellenállóképes ősi hegylakók törzséből származott és

GRAZIANI

fiúk örökölte valamennyi erényüket: a kitartást, az igénytelenséget és a gyors ítélő- és felfogóképességet.

A fiatal

Graziani ügyvéd akart lenni,

de egyrészt, nehogy időt veszítsen, másrészt pedig, hogy megélhetését megkönnyítse, bevonult katonának. Elvégezte a tisztiskolát és 1906-ban alhadnagy lett. Ebben az évben halt meg az apja. A fiatalember tudta, hogy nem fejezheti be tanulmányait, senkije sincs, aki támogassa: aktív katonai szolgálatra való felvételre folyamodik. A tisztvizsgán 350 jelentkező közül harmadik lett és így teljesült kívánsága: tényleges tiszt lett.

Ismerkedés a gyarmatokkal

Hamarosan Eritreába helyezték és itt ismerkedett meg a benszülöttekkel, az afrikai élet furcsaságaival. A gyarmatosítást nem lehet megtanulni. Ahhoz, hogy valaki igazán jól és eredményesen tudjon gyarmatosítani, Istenáldotta tehetségnek kell lenni. Graziani ilyennek bizonyult. Rövidesen megtanulta a tigré nyelvet és személyesen érintkezett az eritreai törzsfőnökökkel. Megismerte kevés erényüket és számos hibájukat.

Olyan tanulmányokat végzett, amelyek később döntően befolyásolták nemcsak saját karrierjét, hanem Olaszország gyarmatainak sorsát is. Későbbi sikereinek egyik nagy titka, hogy már az eritreai mezőkön megismerte az örök afrikai embert. A libiai háboru kitörésekor Tripolitániába vezényelték és itt maradt egészen a világháboru kitöréséig. Kapitányi ranggal ment a háboruba és ezredesként került ki belőle. Küzdött az északi fronton, Albániában és Macedóniában. Alig szerelt le, már ismét parancsot kapott, hogy induljon Libiába és

hódítsa vissza a világháboru alatt elhatalmasodott arab törzsfőnököktől az olasz gyarmatokat.

A tízéves libiai háboru

1921-ben kezdődött és szinte tíz évig tartott, amíg Graziani (aki közben tábornok, majd hadtestparancsnok lett) vissza tudta hódítani Libiát az arab törzsfőnököktől. A tízéves háboru alatt megmutatta, hogy szentimentális szempontok nem érdeklik.

Ravaszabb volt a legravaszabb arab törzsfőnöknel.

Kihasználta az egymással vetélkedő főemberek féltékenységét, megfizette a behódolást és megtorlta az árulást. Merész volt és mégis óvatos. A mikor a háboru egyik legszebb és legérdekesebb fegyvertényét, a Kufra oázisok elfoglalását hajtott végre, a csapatokat egy tízennyolcezer liter ivóvizet szállító tevekaravánnal kísérte. Grazianin a sivatagi katonák mottója így hangzott: „A sivatagban győzni, vagy elpusztulni lehet”. A megvert félnek kevés reménye volt a visszavonulásra.

A tízennyolcezer liter víz biztosította volna az olaszok visszavonulását, ha illyesmire szükség lett volna. Graziani megmutatta volna, hogy visszavonulni is lehet. De az olaszok szerencsésen elfoglalták Kufrát és megsemmisítették a hatalmas és harcias szennuszi főnökök ellenállását. Bizonyos: nem volt kiméletes, amikor a gyarmatokon az olasz hatalom megerősítéséről volt szó. Csak a végső célját nézte, csak az érdekelte. És emiatt — különösen a külföldön — számos támadásnak volt kitéve. Egész törzseket telepített át a hegyvidékről, Dsebelről, ahol az olasz uralmat veszélyeztethették volna, a tengerparti síkságra és ezzel elérte, hogy az Abd el Krim-féle hasonló lázadások nem veszélyeztetik Libiát. Az áttelepítés nem ment simán. És persze, egyáltalán nem ment volna, ha a gyarmatosítók örök nagy segítőtársai, az áruló benszülöttek nem segítettek volna.

Az abesszin háboru

Grazianit a gyarmati szakkörök gyakran túlságosan erőszakosnak és valódi lényét meghamisítva, egyenesen vérengzőnek tüntették fel. Híresé vált mondását:

„gyakran ezer benszülöttet kellett agyonlőni, hogy tízezret meg lehessen menteni”

tendenciózusan szokták emlegetni, míg másik alapvető tételét:

„minden elpusztuló benszülöttel a gyarmat lesz szegényebb”

keveset idézik. Valóban: Graziani nem tétozódik, ha az olasz hatalom megerősítéséről van szó és a szomáli front eseményei is azt mutatják, hogy akaratát mindenkor keresztülviszi. Csak kevesen tudják, hogy

az abessziniai hadjárat jórészt súlyos betegesen küzdötté végig

és még akkor sem volt egészen egészséges, amikor Addis-Ababában találkozott Badoglioval.

Még nem ismerjük a szomáliai hadjárat összes részleteit, de nagyon valószínű, hogy Graziani itt ugyanugy alkalmazta a törzsek áttelepítésének kevésbé épületes, de sikeres rendszerét, mint Cirenaiában. Az utóbbi napokban a meghódított birodalomból riasztó hírek érkeztek: olasz tiszteteket felkoncoltak, a dsibuti vasút ellen merényletet követtek el. Elkövetkezett a gyarmati szakértők megjósolta idő:

a rablóbandák és guerillaháboruk korszaka.

De nem hiába nevezték ki Grazianit Abesszinia alkirályává. Senki sem tudja jobban a módját annak, hogy szépszóval és erőszakkal békét teremtsen egy nagy és bizonytalan gyarmaton. Graziani végre fogja hajtani a pacifikálás munkáját, hogy az olasz gyarmatosok nyugodtan munkához láthassanak. Le fogja törni a rablóbandák garázdálkodásait. A béke Abessziniában helyre fog állni. De, hogy ennek ára lesz, arra el lehet készülni a világ.

Szigoru rendelettörvény

készül a politizáló diákokkal szemben

București-ből jelentik: Angheliescu dr. közoktatásügyi miniszter tegnap délutánra összehívta a fővárosba az ország valamennyi egyetemének rektorát és dékánját, akikkel hosszas megbeszélést folytatott. Kiszivárgott hírek szerint a megbeszéléseket Stelescu Mihai meggyilkolása tette szükségessé és a miniszter megtárgyalta mindama intézkedések lehetőségét, amelyeket a szélsőséges politikai pártokba keveredett diákokkal szemben alkalmaznának. A miniszternek az volt a véleménye, hogy ezek

a rendszabályok igen sürgősek, de csak akkor lehet azokat alkalmazni, ha megváltoztatják, illetve módosítják a legfelsőbb oktatásról szóló törvény egyes szakaszait.

A törvény módosítását holnap újabb ülésen beszélik meg és nincs kizárva, hogy néhány napon belül a kormány rendelettörvényt ad ki, amely szigorú megkorlátozásokat tartalmaz a politizáló diákokkal szemben.

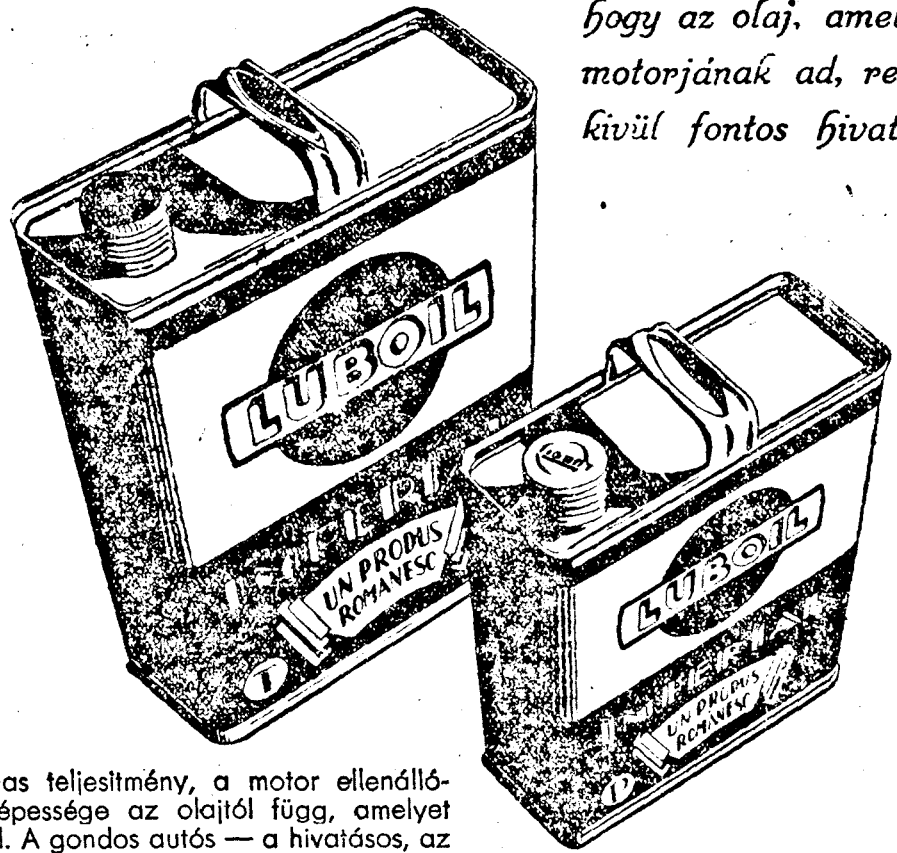
Arad-i származású

rendőrliszt feleségének tragikus öngyilkossága Budapesten

Budapestről jelentik: Érdekes arad-i vonatkozású öngyilkosság történt tegnap Budapesten. A Margit-körút 52. számú ház negyedik emeletén levő lakásában eszméletlenül állapotban találták Petkovics Béla nyugalmazott rendőrfőfelügyelő 36 éves feleségét. Petkovicsné veronállal megmérgezte magát és a mentők a Rókus-kórházba szállították.

Petkovics Béla hosszú időn át az arad-i rendőrség kötelékében állott, rendőrségi segédtsízt volt, úgy hogy Arad-on ma is sokan ismerik. Petkovics Greén Nándor egykori arad-i rendőrfőkapitány egyik kedvenc embere volt. Az impériumváltozáskor repatriált, egy időben a Keleti-pályaudvar vizumkirendeltségének élén állott. Gyorsan emelkedett rangban s mint rendőrfőfelügyelőt nyugdíjazták. Felesége, aki most öngyilkos lett, szintén arad-i származású. Az életunt uriasszony nem hagyott hátra bucsulevelet és így nem tudni, hogy miért kísérelt meg öngyilkosságot.

GONDOLJA MEG

hogy az olaj, amelyet motorjának ad, rendkívül fontos hivatásu

Magas teljesítmény, a motor ellenállóképessége az olajtól függ, amelyet használ. A gondos autós — a hivatásos, az amatőr vagy a sportember — tisztában van azzal, milyen felelősség terheli abban a pillanatban, amikor kezét a kormánykerékre tette. Az ő szemükben a motor táplálása, annak rendbehozatala olyan probléma, amelyre különös gondot fordítanak.

Olaj, amely teljes megelégedésre szolgál: a Luboil.

Olyan olaj, amely az „Unirea” gyári védjegyét hordja a legtöbb biztosítékot nyújtja, mert az „UNIREA” gyártmányai példás finomításban készülnek a leghíresebb specialisták közvetlen felügyelete alatt. Még a tankállomásokon és a speciálisan berendezett raktárakban is ugyanígy a szigorú felügyeletet gyakorolják, mert az „Unirea” társaság tudja megbecsülni a közönség bizalmát és azt minden áron meg is akarja tartani.

Használjon Ön is LUBOIL olajat, — azt az olajat, amelyet évek óta a román autósok túlnyomó többsége használ.

LUBOIL

AZ UNIREA

társaság gyártmánya

Izgalmas betörőüldözés Arad-on

Hogyan fosztották ki Blaskovits István házat? — Sikerült elfogni a tetteseket

Vakmerően végrehajtott, nagyarányú betörés és ezt követően izgalmas betörőüldözés folyt le az elmúlt éjszaka Arad-on. A Cuza Voda-ucca 48. szám alatt van Blaskovits István, általánosan ismert arad-i földbirtokos háza, az uccának a Mures partjához közeli részén. A földbirtokos az elmúlt éjszaka birtokán tartózkodott, úgy, hogy a ház teljesen magára maradt, amivel a betörők ugylátszik, tisztában voltak és ezzel magyarázható, hogy több órán keresztül zavartalanul folytathatták munkájukat.

A ház mögött kert terül el, amelyhez folytatatosan több szomszédos kert csatlakozik. Az utólagos vizsgálat szerint a betörők a kert felől hatoltak be a ház udvarára. Itt először a pince ajtaját törték fel és az ott talált pálinkából ihatottak jócskán. Vesztükre tették, mert később, amikor üldözték őket, ittasságuk megnehezítette menekülésüket. A pincéből a lakásba mentek, amelynek biztosító zárját szerszámaikkal a legnagyobb könnyedséggel törték fel. A lakásban mindenekelőtt az ablakokat takarókkal elsötétítették, az iróasztalon levő állólámpát pedig a földre helyezték, hogy a világítás ne legyen feltűnő. A Wertheim-rendszerű páncélszekrényt nem tudták feltörni és ezért úgy határoztak, hogy leviszik az udvaron levő istállóba és ott fejszével nyitják ki. Így is tettek, a rendkívül súlyos pénzszekrényt a betörők, akik ketten voltak, csak a legnagyobb nehézségekkel tudták levinni az udvarra vezető lépcsőn. Az istállóban a szekrény hátsó oldalát vésőkkel és fejszével feltörték és a nyíláson keresztül kivették a benne levő 70—80 ezer lei értékű ékszer és mintegy 31 ezer lei pénzt. A százezer feit kitevő zsákmánnyal a betörők nem elégedtek meg, hanem még visszamentek a lakásba, ott minden szekrényt feltörték és pénz után kutattak. Végül hajnali hat óra körül menekülésre gondoltak, azonban most nem a kerten, hanem a kapun keresztül távoztak. A kapu zárját leverték, az ütések okozta zajra azonban felriadt a szomszédok

egyike és az ablakon kitekintve látta, amint a házból a két betörő a Murespart irányában eltávozik. Azonnal értesített meg néhány környékbeli lakót és a betörők üldözésére indultak, akiknek azonban talán sikerült volna elmenekülniök, ha a véletlen közre nem játszik kézrekerítésükben. Az aradulnou-i hidnál ugyanis egy Dobre Todor nevű embernek feltűnt, hogy két gyanús alak nagy csomaggal a kezében, Aradulnou felé siet. Dobre nyomban értesítette erről a hidnál szolgálatot teljesítő Raiu Vasilie rendőrt, addigra odaértek a betörőket üldöző szomszédok is és izgalmas üldözés után végül is sikerült a betörőket elfogni.

A rendőrségen megállapították, hogy a betörők egyike Kosztolányi Bálint nevű munkanélküli asztalos, aki jelenleg szabadságos katona. Kosztolányi, aki a betörés értelmi szerzője, néhány hét előtt Blaskovits István alkalmazásában állott. A földbirtokos ugyanis megsajnálta a munkanélküli asztalost és házi munkát adott neki. Ezt használta ugylátszik fel Kosztolányi, hogy tevényt tartson és arról is értesült, hogy a földbirtokos a mezőgazdasági munkára való tekintettel, nem tartózkodik Arad-on. Kosztolányi felhasználta ezeket a kedvező körülményeket és társával, egy Farkas Dumitru nevű, Sacueni községbeli cigánnyal végrehajtotta a betörést. Az ellopott 31 ezer leit, valamint a nagyértékű ékszereket megtalálták a betörőknél, akik még a délelőtti rendőrségi szemle alkalmával részletesen megjászták a betörés lefolyását. Kihallgatásuk után mindkettőjüket letartóztatásba helyezték.

Harminc csendőr vonult fel egy III. elemista „csodalató” kislány letartóztatására

Craiova-ból jelentik: Még április 27-én a közeli Pliscul Sadovei községnek nagy szenzációja támadt: Stoica A. Filea kilencéves kislánya álomból felébredve, kiáltani kezdett, majd kijelentette, hogy megjelent előtte az Isten és ráparancsolt, hirdesse az embereknek, javuljanak meg. A csodalátás híreire nagy zarándoklatok indultak meg a kis község felé, sőt életmes craiova-i kereskedők fiókot létesítettek a faluban.

Az ifju csodalató parancsait kezdte hirdetni az embereknek, így ne arassák le buzájukat, ne permetezzék szőlőjüket, ne dolgozzanak szerdán és pénteken és hasonlókat. Ennek hatásaként az egész környéken szegénység keletkezett s ennek híre a hatóságokhoz eljutott. Istrate csendőrnagy harminc csendőrrel a helyszínre ment és letartóztatta a leánykát, egyszerűmind nagyszögű készpénzt foglalt le, amelyet a zarándokok ezrei adományoztak. Stoica Filea, a harmadik elemibe

járó csodalatót ideggyógyintézetbe utalták megfigyelés végett.

CORSO: 5, 7 1/2 órák **CENTRAL:** 9 1/2 órák

Az asszonyi hűség apoteozisa. Egyik világég bukásának izgalmas története.

Több mint feleség

A főszerepekben: Charlotte Susa, Paul Hartmann, G. Gründgens.

SELECT 7 1/2 és 9 1/2 órák **Premier!**

Ejétől végig érdekesítő, izgalmas detektív-történet.

Cherlie Chan Párisban

Warner Oland fellümlia önmagát szerepében. E-vezet a Páris kanálisaiban történő alvilági életbe.

HIREK

Rekord-javítás

Irtó: Heltai Jenő

Mr. Wakelfield, jómódu és már nem egészen fiatal londoni magánzó, egy szép őszi este bejelentette a feleségének, hogy vacsora előtt sétál egyet. Belebújt felöltőjébe, fejébe nyomta cilinderét és azt mondta:

— Egy óra múlva itthon vagyok.

Becsukta maga mögött a kaput, még egyszer megnyitotta és bucsuzóul kedvesen rámosolygott az asszonyra, aki a kapuig kísérte. Azután eltűnt. Elmult egy óra, elmult kettő, elmult egy éjszaka, de Wakelfield ur nem jött haza. Az asszony az átvirrasztott éjszaka után a rendőrségre sietett és bejelentette, hogy az ura eltűnt. A rendőrség rögtön munkához látott, de minden iparkodása haszontalan volt. Az újságokban közzétett hirdetéseknek, közhívásoknak nem volt eredményük. Wakelfield urnak nyoma veszett. Valami szerencsétlenség történt vele? Öngyilkosságot követett el? Titokzatos szerelmi kaland? Egyik elgondolás sem volt valószínű. Mr. Wakelfield egészséges, óvatos és rendes polgár volt, köztisztületben, jómódban, ellenségek és gondok nélkül, boldogan élt feleségével. Mégis eltűnt. London nagy és a Temze hallgat. Az eltűnt férj holtteste nem került elő. A rejtély megmaradt rejtélynek. Az újságok néhány héttig sűrűn foglalkoztak a titokzatos ügyvel, azután beleláradtak és elnémultak.

A rendőrség elcsüggedt és abbahagyta a nyomozást. Mindenki beletörődött abba, hogy Wakelfield ur nincs többé, meghalt vagy más efféle történt vele, de mindenképpen megérett arra, hogy levegyék a napirendről és elfelejtsék. Csak Wakelfieldné nem nyugodott bele a dologba. Azt mondta:

— Ha egy angol gentleman azt mondja: egy óra múlva itthon vagyok, akkor az angol gentleman egy óra múlva otthon van. Ha nincs otthon, közbejött akadályok gátolják abban, hogy szavának álljon. Mihelyt az akadályok elhárulnak, hazajön és megmagyarázza, miért késett.

Ennél fogva várta az urát. Türelmesen várta. Husz évig.

Minden este két terítéket tett az asztalra. Minden este ürüszállal várta az urát. Husz évig.

Ez alatt a husz év alatt Wakelfield ur álnéven a szomszéd utcában, egy kis lakásban lakott. Szakállát leborotváltatta, parókát viselt, megváltoztatta öltözködésének a módját, új barátokat szerzett. Noha eltűnése előtt nagyobb summa pénzt csusztatott zsebébe, jómódu ember léteére szerény hivatalt vállalt, napestig dolgozott. Mindennap kétszer is elment saját háza előtt, az utcán gyakran találkozott a feleségével is. Az asszony nem ismerte rá.

Husz év múlva, egy este, vacsoraidőben váratlanul hazament. Ugy csókolta meg a feleségét, mintha egy órával azelőtt ment volna el hazulról. Nem lepődött meg, amikor a két terítéket látta. Természetesen látta azt is, hogy az asszony ürüszállal talál be. Husz év előtt, akkor este is az volt vacsorára. Vacsora után az asszony inkább udvariasságból, mint kíváncsiságból, megkérdezte:

— Hol jártál?

Wakelfield ur ezt felelte:

— Éppen hazafelé indultam, amikor megeredt az eső, ennél fogva...

Ez volt minden. Wakelfield ur soha többé nem látott el, holtáiglan boldogan élt a feleségével.

A történet adatait egy francia bűnügyi krónikából merítettem, a könyv címe: „Mal bünök, hajdani bűnök”. Szerzője azt kérdezi: örült volt-e Wakelfield ur? Akkor volt-e örült, amikor elment, vagy akkor, amikor visszajött?

Erre nem tudok felelni. Ehhez ismernem kellett volna Wakelfieldné.

— VÁLTOZATLANUL FELHŐS IDŐ. Nyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen még záporosó és zivatar lehetséges. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Maria özvegy anyakirályné névnapja Arad-on és București-ben. Maria özvegy anyakirályné névnapja alkalmából ma délelőtt 10 órakor a patriarchatus székesegyházában ünnepélyes Te Deum volt, amelyen a kormány tagjai, a katonai és polgári hatóságok vezetői vettek részt. Arad-on a katedrálisban tartották hálaadó istentiszteletet a katonai és polgári hatósági vezetők jelenlétében.

— Elmaradt minisztertanács. București-ből jelentik: A holnap délelőttre tervezett minisztertanácsot bizonytalan időre elhalasztották.

— A megyei prefektus hazaérkezett. Ioan Groza dr. vármegyei prefektus kedden reggel hazaérkezett bucurești-i utjáról és újra átvette hivatala vezetését.

— Évfordulói ünnepségekre készülnek București-ben. București-ből jelentik: Augusztus 16-án 20 éve lesz annak, hogy Románia beavatkozott a világháborúba. Ez alkalommal nagy ünnepségek lesznek nemcsak a fővárosban, hanem az egész országban. A fővárosban a diadalív előtt gyülekeznek a volt frontharcosok és menetet alakítva, vonulnak fel a királyi palotához, majd onnan az ismeretlen katona emlékművéhez és végül a hősök temetőjébe. Délelőtt a római arénában beszédek fognak elhangzani, délután pedig művészi előadásokat rendeznek.

— Augusztus végén tartják meg a községi választásokat. București-ből jelentik: A kormány elhatározta, hogy most már nem halasztja el a községi választások megtartását. A Tătărescu-kormány tagjai a liberális párt elnökének bevonásával még e hét folyamán megbeszélést tartanak és véglegesen döntenek ebben a kérdésben. Minden valószínűség szerint a választásokat augusztus végén vagy szeptember elején rendezik meg.

— Egymillió líra ajándék az olasz birodalomnak. Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök ma három olasz nagyiparost fogadott kihallgatáson, akik az olasz birodalom megalapításának emlékére 1 millió lírát ajánlottak fel az olasz kormányának.

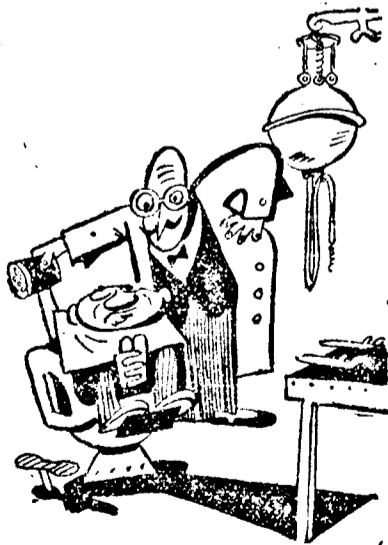
Van már svájci tengerész!

Baselből jelentik: Svájc első tengeri kikötőjét hivatalosan is felavatták, amikor megérkezett Londonból az az 500 tonnás tengeri gőzös, amelyet a kormány egy angol hajógyárban rendelt. A Bermina, amelynek testvérhajója, az Albina szintén befejezéshez közeledik, Basel és London, valamint a skandináv kikötők között fogja a teherforgalmat lebonyolítani. Svájcban úgy lett tengeri állam, hogy a Rajnát újabb szabályozás alá vették és annyira kimélyítették a medrét, hogy kisebb tengeri gőzösök is felhajozhatnak a svájci hegyek közé. A fehérkeresztes svájci lobogó ezzel megjelenik a tengereken és a régi tréfa, amely a „svájci tengerészről” beszélt, most elveszti jogosultságát. A kormány különben azzal a tervvel foglalkozik, hogy Genéből is tengeri kikötőt csinál, úgyhogy a Népszövetség városába is hajón utazhatik, akinek csak kedve van hozzá.

— FOKOZNI KIVANJÁK AZ ADÓBEHÁJTÁST. București-ből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma délelőtt Antonescu pénzügyminiszter elnökléte alatt értekezlet volt. A megbeszélésen az adóbehajtás fokozásának lehetőségét tárgyalták meg.

— Változások az oradea-i Friss Újság vezetésében. Az oradea-i Friss Újság hosszú időn át volt főszerkesztője. Pásztor Ede — mint ismeretes — elhunyt és a lap vezetésében most a következő változás állott be. A nyomdával és a Pásztor Ede könyv- és papírkereskedés vezetését özvegy Pásztor Edéné vette át, akinek veje, Münzer Albert lesz segítségére a vállalat vezetésében. A Friss Újság felelős szerkesztői tisztét Pásztor Miklós vette át, aki már évek óta szerkesztette az újságot és aki eredeti szellemében vezeti tovább a lapot.

Karikaturista a logorvosnál

FOGORVOS: Nos, a fogat ki kell húzni. Nyilatkozzék, hogyan kívánja: ahogy én szoktam húzni, vagy ahogy Ön szokta rajzolni...?

— Személyi változások az arad-i törvényszékben. L. Gatoschi iasi-i segédbírót az arad-i törvényszékhez helyezték Simionescu N. Gheorghe helyére, aki viszont ezentúl Iasi-ban fog működni.

— Hamis 250 leiseket gyártottak București-ben. București-ből jelentik: Az Universitati-téren levő Sutu-palota pincéjében pénzhamisítógyárat fedeztek fel. A titkos pénzhamisító üzemből 250 leiseket gyártottak. A rendőrség eddig négy leirtóztatást eszközölt.

— Elütötte a leszálló repülőgép. București-ből jelentik: A baneasa-i repülőtéren tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Vasile Marghiu főhadnagy a repülőtéren tartózkodott és eközben egy leszálló iskolagép szárnya elütötte és súlyosan megsebesítette arcán, valamint testének más részén.

— Gyermekparalízis-járvány București-ben. București-ből jelentik: A „Capitala” jelentése szerint rövid idő alatt 11 gyermekparalízis eset fordult elő a fővárosban. Miután a megbetegedések már járvány jellegét öltötték, a közegészségügyi hivatal védekezésre szólította fel a közönséget a betegséggel szemben. Tegnap délelőtt az egészségügyi minisztériumban megbeszélést tartottak a megteendő intézkedésekről.

— Egyetemi tanár villát ajándékozott București városának. București-ből jelentik: Dr. Minovici egyetemi tanár és ismert sebész a fővárosnak ajándékozta a Sosszén levő villáját és nagy parkját. Ugy hírlik, hogy a főváros az épületet külföldi céljaira fogja felhasználni, még pedig a külföldi vendégek elhelyezésére.

Legolcsóbban nyaral

MONEASA f ü r d ő n,
KAUFMANN panelóban. 3129

— Cucula életveszélyes kalandja Pecica-n. Az AMEFA sportegyesület egyik játékos. Cucula Pecica-n tartózkodott és a hőség elől a muresparti strandon keresett üdülést, ahol fejesugrásaival magára vonta a figyelmet. Az egyik ugrás után Cucula véletlen folytán egy, a vízben elhelyezett kosár alá került, amely alól nem tudott kiszabadulni. Szerencsére a közelben tartózkodott egy sifőrr, aki roppant erővel letépte a kosár léceit és sikerült a már majdnem eszméletlen Cucula-t a felszínre hozni. A futballista 2 percig volt a víz alatt és csak kisportolt szervezetének köszönheti, hogy ennyi időt komolyabb következmények nélkül kibírt levegő nélkül.

— Hazafelé repül a szovjet-légihaderő parancsnoka. Iasi-ból jelentik: Tegnap repülőgépen megérkezett Prágából Aksins tábornok, a szovjet légihaderő főparancsnoka. A repülőtéren elfogyasztott ebéd után folytatta útját Moszkva felé.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szivszorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

— Kettős öngyilkosság a Balatonon. Zalaegerszegről jelentik: Acs Dániel 69 éves kővágó, örsi lakos feleségével együtt elhatározta, hogy közösen öngyilkosságot követnek el. Ma délelőtt beleugrottak a Balatonba. A férfi a vízben lelte halálát, a nő azonban sikoltozni kezdett, mire kimentették.

— Jelentékenyen növekedett Budapest idegenforgalma. Budapestről jelentik: A statisztikai hivatal kimutatásaiból megállapítható, hogy ez év január 1-től május 31-ig a magyar főváros idegenforgalma 25 százalékos emelkedést mutat a tavalyihoz képest. Ez idő alatt kerekén 100.000 idegen töltött hosszabb-rövidebb időt Budapesten. Érdekes, hogy az idegenek közül legnagyobb számban a finnországiak, majd utána svédek, norvégok, angolok és a távolabbi államok polgárai fordultak meg Budapesten. A legkisebb számban az osztrákok és a bolgárok látogatták a magyar fővárost.

Olcsó nyaralás Casoaia-n! Napi penzió 70.- Lei!

Jelentkezni: Sándor Iván és Társa sorajegy irodájában. 3326

— ZÜRICH ZÁRLAT: Páris 20.23 és fél, London 15.35 és háromnegyed, Newyork 305 és ötnyolcad, Milánó 24.10, Amszterdam 208.05, Berlin 123.02, Prága 12.68, Varsó 57.70, Bucuresti 250, Belgrád 700.

— Újabb „királyi titkos-tanácsosok” Budapesten. Budapestről jelentik: Horthy magyar kormányzó az újonnan alapított királyi titkos tanácsosi méltóságot egész sor közéleti tényezőnek adományozta. Megkapták az új címet az összes volt miniszterek, valamint azok, akik birtokosai voltak az elsőosztályú érdemrendnek, továbbá a különböző felekezetek püspökei. Az elsőosztályú érdemrenddel ezután nem jár együtt a nagyméltóságú címzés, amit az új titkos tanácsosi cím biztosít. Az új titkos tanácsosok közül az érdekesebb nevek: Kánya Kálmán külügyminiszter, Valkó Lajos volt külügyminiszter, Tanczos Gábor nyugalmazott tábornok, Rakovszky Iván nyugalmazott belügyminiszter, Szécsényi Béla nyugalmazott belügyminiszter, Wekerle Sándor, Zsitvay Tibor nyugalmazott miniszterek, Glattfelder Gyula püspök, Kárpáthy Kamilló, a honvédség volt főfelügyelője, Kereszt Fischer nyugalmazott belügyminiszter, Kenéz Béla, Purgly Emil, Imrédi Béla nyugalmazott miniszterek és több aktív miniszter, Eckhardt Tibor, Hubay Jenő, Herczeg Ferenc, Ravasz László püspök, Balogh Elemér, a „Hangya” elnöke, dr. Szily Kálmán egyetemi tanár és sokan mások.

— Borzalmas vádak egy belgrádi orvos ellen. Belgrádból jelentik: A belgrádi rendőrség borzalmas bűnyűben folytat nyomozást. A bűnyű kapcsán letartóztatta dr. Sztojanovics Panca belgrádi nőorvost, aki a tiltott műtétek egész sorát hajtotta végre, ezenkívül több élve született gyermeket vízben megfojtott, majd holttestüket a takaréktüzhelyen elégette. Az orvos borzalmas üzemeit volt ápolónője leplezte le, aki az események közvetkeztében súlyos idegrázkódást szenvedett keresztül és végül lelkikényszerből részletes vallomást tett. Az orvossal együtt a rendőrség letartóztatta egy pancsevoi özvegyasszonyt és egy belgrádi urkányt is, akiknek élve született gyermekeit az orvos — a vád szerint — vízbefojtotta, majd elégette. A borzalmas bűnyűben a vizsgálatot tovább folytatják.

— Tömeges állás-szedelgés Budapesten. Budapestről jelentik: A rendőrség tömeges állás-szerzés-szedelgés miatt ma letartóztatta Ghillányi József ideiglenes fővárosi tisztviselőt, Ignác Sándor magántisztviselőt, Kálmán János pénzügyi titkárt, Majthényi Ernő volt főjegyzőt és Bereczky Lajos volt főjegyzőt. Kitűnő összeköttetéseikre hivatkozva, kisebb-nagyobb összegeket vettek fel hiszékeny emberektől azzal az ígérettel, hogy állást szereznek nekik. Állást nem tudtak szerezni, de a pénzt elköltötték.

— Egy évi és nyolc havi börtönt kapott egy megtévedt arad-i fiú. K. Sándor 19 éves fiatal fiú állott ma több lopással vádolva az arad-i törvényszék előtt. A legsúlyosabb vádat éppen a fiú mostohaanyja emelte ellene, azzal vádolva, hogy betört a lakásba és 15.000 leit vitt el. A mai ítéletvégzésen a károsultak között egyedül a mostohaanyja jelent meg és fenntartotta vádját, dacára annak, hogy a fiú csak 6000 leit ismert be. A bíróság végül 1 évi és 8 havi börtönre ítélte és ebből 4 hónapot és 18 napot vett kitöltöttnek a vizsgálati fogsággal. Az ítélet jogerős.

Körömmel írta meg a végrendeletét

A világ legkülönösebb testamentumát egy Sperlikk nevű, hatvannégy éves litván vendéglős írta, kit a házvezetőnője meggyilkolásáért életfogytiglani fegyházra ítéltek. A gyilkos, akinek a lánya apja tettének hallatára megőrült, cellájában felakasztotta magát. Mielőtt azonban öngyilkos lett, egy darabka papírra a következő szöveget írta körömmel: „Egész vagyonomat szerencsétlen leányomra hagyom.” Hogy a különös végrendelet olvashatóbb legyen, a fegyenc homokkal szórta be a papírt. Mikor a fogházor benyitott a cellába, a vendéglős már halott volt és asztalán feküdt a világ legszürcsőbb testamentuma.

— A nyomdászok kertjünnepélyén és műsoros táncestélyén, amelyet augusztus 16-án Aradul-Nou-n, a Kornett-féle vendéglő kerthelyiségében és újonnan parkettázott táncteremben rendeznek, a Gutenberg-dalkör és a „Gutenberg” műkedvelőgárda válogatott műsorral fogják szórakoztatni a közönséget, egy elsőrendű jazz-band zenekar közreműködése mellett. A mulatság tiszta jövedelme a munkanélküli nyomdászok javára fordítatik.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL, Piața Catedrală.
OMESCU, Bulevardul Regina Maria.
KESZTENBAUM, Str. Ghispa Birta.

— Elítelt arad-i biciklitolvaj. Sorozatos biciklilopásokkal vádolva került szerdán az arad-i törvényszék szüneti tanácsa elé Vermesszer István büntetett előéletű arad-i lakos. A vád szerint számos helyen lopott kerékpárokat és azokat eladta. A tanúk kihallgatása után a bíróság 6 havi és 7 napi börtönre ítélte és a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

— Rendőrségi hírek. Posta Dumitru, Vaca-resti-ucca 10. szám alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak távollétében lakásába és onnan 2000 lei értékű ruhát és ékszereket vittek el. — János János, Aurel Vlaicu-ut 23. szám alatti lakos jelentette, hogy valaki vendéglőjéből hetek óta lopkod el ruhaneműket és evőeszközöket, úgy, hogy kára eddig 3000 lei. — Dózsa Imréné, Regele Ferdinand-ut 31. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik pincéjéből 500 lei áru tűzfát vittek el. — Az állomáson elfogták Karlovsky Gyula, Luptei-tér 17. szám alatti lakost, aki a vagonokat lopkodta. — A rendőrség valamennyi ügyben vizsgálatot indított.

„Közpatkány”

Edgar Hoover, az amerikai gengszterek ellen indított küzdelem vezetője, beszédet tartott a marylandi egyetem diákjai előtt. Élesen állást foglalt a „közellenesség” elnevezés ellen, amellyel a nevezetesebb gengsztereket szokták illetni. Azt ajánlotta, hogy ezután ne „közellenességnek”, hanem „közpatkányoknak” nevezzék őket, mert az amerikai gengszterizmus túlságosan piszkos, gyáva és állás ahhoz, hogy olyan romantikusan csengő nevet kapjon, mint a „közellenesség”. Ez az elnevezés különben nagyban hozzájárult ahhoz, hogy fiatal emberek a bűn útjára tértek. A jövőben „1. sz. patkány” és „2. sz. patkány” megjelöléssel kell a gengszterek tudtára adni, hogy nem hősöknek, hanem kártékony gonosztevőknek tekintik őket.

— Kifosztották a Central-mozi büfféjét. Schuch Ferenc, a Central-mozi büfféjének a bérkője ma a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az éjszaka behatoltak a büffébe és azt kifosztották. A betörők elvitték a büffé egész csukorkészletét. A rendőrség a betörés ügyében vizsgálatot indított.

CSASZAR,
Str. V. Goldis No. 1.
Select-mozi mellett.
Telefon: 393.

— Prostatatultengésnél és hólyagtágulásnál igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül legyen mindennap könnyű bélürülése, s ez még az öregkorban is egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel biztosan elérhető. Az orvosok ajánlják.

— A trópusi színház titka. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a „Délibáb” új számában jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, pompás novellákat és színházi beszámolókat, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, kitűnő filmrovatot és több mint száz képet közöl a 100 oldalas „Délibáb”.

— Könnyítések a német-osztrák sajtóforgalomban. Berlinből jelentik: A kormány több osztrák lap árusítását megengedte. Az osztrák kormány ugyancsak intézkedett, hogy egyes német birodalmi lapokat beengedjenek Ausztria területére.

— Véget ért Nyugat-Kína ellenállása. Londonból jelentik: A kvantungi tartomány tábornokai meghódoltak a nankingi kormánynak. Nyugat-Kína ellenállása ezzel befejezettnek tekinthető.

— Halálos pilótakatasztrófa Prágában. Prágából jelentik: Két halálosvégi repülőszerecsétség történt ma. Közvetlen Prága közelében lezuhant egy katonai repülőgép, amelynek pilótája szárnyethalt. A Lufthansa társaság egyik utaszállító gépe, amely Breslauba igyekezett, Horice város közelében lezuhant. A pilóta és két utasa meghalt. (Rador.)

— Az Ineu-i Református Nőszövetség kitűnően sikerült kirándulást rendezett a Solymosy-féle erdőbe, a mocrea-i állomás mögött. Dél előtt 9 órakor indult meg a külön erre a célra beállított autóbuszjárat, amely tömegesen szállította a vendégeket, ugyancsak vasuton is nagyon sokan érkeztek a környéki helységekből is. Ebédidő táiban már többszázra menő közönség volt kint. A felállított ételes-sátrak alig győzték a kiszolgálást. Rengeteg lacipecsenye és szárnyassültek fogytak el, kiárulták dusan felszerelt készleteiket a sütemény-sátrak is. Külön sikere volt a házilag készült nagyszerű fagyaltnak is, amiből legalább 50 liternyi mennyiség fogyott el. Az italos-sátor jégbehűtött frissítő italaival meghozta rövidesen a legjobb hangulatot és egész délután folyt a tánc a kitűnő cigányzenekar, valamint fuvószenekar muzsikájára. Volt azonban tombola, szerencsehalászat és egyéb kisorsolások. Este nagyszerű világítás mellett mulatott a vendégsereg tovább, körülbelül az éjjeli órákig. A kirándulás anyagi sikeréhez, tekintve a jótékony célt, hozzájárult az ineu-i, valamint a mocrea-i hívek mindegyike, a mikor is külön elismerést érdemel báró Solymosy Tibor ur adakozása. A megrendezés fáradtságában a Nőszövetség minden egyes tagja kivétel nélkül. Külön dicséretet érdemel Farkas Lajos egyház-gondnok és Kovács Ödön egyház-jegyző és segítségükben Molnár Kálmán urak, akik fáradságot nem kímélve, irányították és vezették le a különös gondosságot igénylő nagyszabású népi ünnepélyt. A sátrak vezetését a következő urasszonyok és leányok intézték: Süteményes sátor: Kovács Ödönné Nőszöv. elnöknő és Molnár Kálmánné. Tombola: Pless Gézané és özv. Pápics Lázárné. Fagyalt: Farkas Lajosné, Veress Áronné, Drida Jucika (Arad). Lacikonyha: Száv Miklósné, Muzár Erzsébet. Pörkölt: Vass Andrásné. Ital-sátor: Fágáras Pálné, Egler Ferencné.

— Néhány év múlva nem lesz öregember. A legújabb fiatalító kísérletekről rendkívül érdekes cikkben számol be a „Tolnai Világlapja” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan érdekes cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel 100 pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Julius 25.: Szeged—budapesti társasutazásunk újabb jelentkezősi határideje

— Egy nappal később indulnak utasaink —

A szegedi szabadtéri játékok megtekintésével egybekapcsolt budapesti társasutazási akciónk máris páratlan sikert könyvelhet el. Valósággal tömegével jelentkezők az érdeklődők, akik rendkívül előnyös feltételek mellett megrendezett utazásunkban résztvenni szándékoznak. Az utazással kapcsolatosan közöljük, hogy annak

időrendjében egy kis változás állott be. Az eredetileg tervezett augusztus 1. helyett ugyanis augusztus 2-án indulnak társasutazásunk résztvevői Szegedre.

A változás oka, hogy miután augusztus 1-én, szombaton rendkívül sok az utas, nem tud-

tunk volna közönségünk számára megfelelő helyet, illetve különkocsit rezerválni. Ennek megfelelően, az utazás egész programja egy napot késik. Augusztus 2-án utasaink megtekintik Szegeden „Az ember tragédiája” szabadtéri előadását és augusztus 3-án érkeznek Budapestre. Hat napi itt tartózkodás után, augusztus 9-én indulnak vissza Szegedre. A szabadtéri előadásokkal kapcsolatosan ugyan csak változás történt, amennyiben augusztus 9-én a „János vitéz” előadása helyett Herczeg Ferenc örök szépségű drámájának, a „Bizánc”-nak szabadtéri előadásában gyönyörködnek majd utasaink. Indulás haza augusztus 10-én.

BALATONBOGLÁR		Hotel SAVOY Pensio	
a magyar tenger legszebb és legmodernebb intézménye.			
Közvetlenül a Balaton partján. — Minden igényt kielégítő tükéletes komfort. — Folyóvízes szobák. — Saját strand. — Teniszpályák, motoros és evezős csónakok, hátszlovak. — Olcsó árak. — A bárban Neitek-Agoston jazz.			
Szobarendeléseket Budapestben felvesz a RENAISSANCE PENsIO Budapest IV., Irányi-ucca 21. Tel.: 82-5-27			

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román-csehszlovák kereskedelmi kamara megszervezi a romániai bor és szőlő Csehszlovákiába irányuló kivitelét

Tíz leit ajánl a kamara a bor literjéért — Dömpingszerűen akarják meghódítani a csehszlovák piacot

Az arad-podgoria-i szőlőtermelőket közzelről érdeklő emlékiratot intézett a román-csehszlovák kereskedelmi kamara a földművelésügyi minisztériumhoz. Az emlékiratban a kamara rávilágít arra, hogy

a csehszlovák piac ismét számításba jöhet a romániai borok és szőlő kivitele szempontjából.

Csehszlovákia évente 7—8 millió liter importált bort fogyaszt el. Ehhez a mennyiséghez a romániai borok 155 ezer literrel járulnak hozzá, úgy, hogy alig érik el az évi bevétel 2.15 százalékát. Eddig a romániai borok bevételét főképpen más országok nemes és elsőrendű borainak versenye akadályozta meg. Föltétlenül szükséges lenne tehát a kivitel megszervezése végett

a romániai borok standardizálása.

Afra kell törekedni tehát, hogy termeljünk olyan borokat, amelyeket Csehszlovákiában kedvelnek. Ezek közé tartoznak elsősorban a 15 fokos borok.

Az elmúlt esztendőben Csehszlovákia 8 millió liter bort vásárolt külföldről összesen 23 millió csehszlovák koronára, vagyis 138 millió leifértékben. A behozatalt az alábbi országokból eszközölte: Olaszország 39.000 hektoliter 8 millió 920 ezer csehszlovák koronára értékben, Spanyolország 12.825 hl. 3 millió 788 ezer koronára értékben, Görögország 10.497 hl. 2 millió 257 ezer koronára értékben, Magyarország 9318 hl. 2 millió 959 ezer koronára értékben, Jugoszlávia 4507 hl. 1 millió 54 ezer koronára értékben, Franciaország 3887 hl. 2 millió 238 ezer koronára értékben,

Románia 1551 hl. 345 ezer csehszlovák koronára értékben.

A román-csehszlovák kereskedelmi kamara erre az esztendőre magára vállalta a romániai borok Csehszlovákiába irányuló kivitelének megszervezését. A kamara máris közölte a földművelésügyi minisztériummal, hogy a romániai termelőknek a bor literjéért 10 leies nagybani árat tud biztosítani. Ha ehhez az árhoz hozzászámítjuk a kiviteli illetékeket, valamint a fuvardíjakat, akkor — a román-csehszlovák kamara véleménye szerint — az itteni borokat 25.50 leies (körülbelül 4 koronás) literenkénti áron helyezhetjük el a csehszlovák piacon, az ottani piac jelenlegi 36 leies ára helyett. Ilyen körülmények között a román borokat nagyban az ottani piaci árnál 2 csehszlovák koronával alacsonyabb áron értékesítenék. A román-csehszlovák kereskedelmi kamara reméli, hogy ezen a versenyképes áron nagymennyiségű romániai bort tud majd elhelyezni a csehszlovák piacon.

Ami a szőlő Csehszlovákiába irányuló kivitelét illeti,

A pénzügyminiszterium szerint:

Törvénytelenek az új egészségügyi illetékek

— Csak törvénnyel lehet új illetékeket életbeléptetni, — mondja a pénzügyminiszter —

Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a munkaügyi miniszterium rendelet-tervezetet készített el az új egészségügyi illetékek kivételéről és behajtásáról. Ezeket az illetékeket a kereskedelmi és ipari vállalatok megalakulásakor kellett volna leróni és ezenkívül minden kereskedelmi és ipari vállalatnak évente 1—3 százalékos egészségügyi illetéket kellett volna fizetnie.

Bár a rendelet-tervezet indokolásában leszögezik, hogy az új illetékeket az érvényben levő pénzügyi törvények alapján vetik ki, a pénzügy-

ebben Románia eddig egyáltalán nem vett részt.

Csehszlovákia évente 2500 tonna szőlőt importál. Az elmúlt esztendőben 7 millió 200 ezer korona, vagyis 43 millió leifértékben Jugoszláviából, Bulgáriából, Spanyolországból, Görögországból, Olaszországból vásárolt szőlőt. A román-csehszlovák kereskedelmi kamara ebben az esztendőben a romániai szőlő Csehszlovákiába irányuló kivitelét is meg akarja szervezni. A kamara segítségével egyébként a földművelésügyi minisztérium már a legközelebbi jövőben erőteljes propagandát kezd meg Csehszlovákiában a romániai bor és szőlő érdekében.

Az arad-i Mezőgazdasági Kamarának és a Szőlészeti Szindikátusnak természetesen oda kell hatniok, hogy ebből a nagyobb arányú kivitelből, amely ebben az esztendőben előreláthatólag mégis kiindul, Arad-Podgoria megfelelő módon vegye ki részét.

Félévi mérleg:

Egy félmilliárd lei-jel emelkedett külkereskedelmi mérlegünk aktívuma a múlt esztendő első hat hónapjával szemben

Megduplázódott a Németországból származó behozatal — Kedvezően alakulnak a magyarországi kereskedelmi kapcsolatok

Most tették közzé külkereskedelmünk első félévi kimutatását, amely szerint külkereskedelmi forgalmunk 1936. első felében a múlt esztendő hasonló időszakához arányitva egymilliárd lei-jel emelkedett és a lényeges emelkedés a kivitelnél tapasztalható. Addig ugyanis, amíg a behozatal csupán 260 millió lei-jel emelkedett, a kivitel emelkedése közel 720 millió leit ért el. Az erről szóló kimutatás egyébként a következő:

Év:	Behozatal (millió leiben kifejezve)	Kivitel
1935-ben	5229	6670
1936-ban	5491	7389

Ebből következik természetesen, hogy az év első felének kereskedelmi mérlege nagyobb fölösleggel zárult, mint az elmúlt év első hat hónapjában. Míg a múlt évben a félévi kereskedelmi mérleg aktívuma 1 milliárd 441 millió lei volt, az idén közel egymilliárd kilencszáz millió lei, vagyis egy félmilliárd lei-jel több.

Külkereskedelmünk alakulása az egyes országokkal kapcsolatban a következő volt: Feltűnő módon megnövekedett Németországból való behozatalunk. 1935. és 1936. között Németországból való behozatalunk 1 milliárd 106

Még a
legszegényebb-
nek is meg kell
óvnia
legértékesebb kin-
csét, az egészségét
és a legfinomabbat
és lemelegbizható-
bat használnia.

Mégis épül autógyár Romániában

Bucuresti-ből jelentik: A Capitala című lap értesülése szerint egy külföldi nagy autógyár előrehaladott tárgyalásokat folytat a kormányval egy autógyár felállítására. A lap nem írja meg, hogy melyik az a nagy autógyár, amellyel a tárgyalás folyik. A hír szerint a tárgyalások már a befejezéshez közelednek és még ebben az évben felállítják az első romániai autógyárat.

A lap hangsúlyozza, hogy már több ízben volt szó arról, hogy külföldi gyárak autógyárat állítanak fel Romániában. Mindig megegyedtek azonban azzal, hogy külföldön előállított alkatrészeket kedvezményes vámtelek mellett hoztak be. Most nem erről van szó. Itt fogják készíteni az autónak minden darabját és így egy belföldön előállított kis kocsit 35—50 ezer leibe fog csak kerülni.

Ha a Capitala értesülése komoly, akkor fog igazán elkezdődni az autós élet nálunk is, mert mindenki hozzá tud jutni olcsó kis kocsikhoz.

millió lei-ről kétmilliárd lei-re emelkedett. 1935-ben tehát Németországból bevittünk 21 százaléka, míg 1936-ban 37 százaléka származott. Németország viszont nem vásárolt ilyen nagy arányban tőlünk, úgy hogy az év első felében Németországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk 700 millió lei deficitte zárt, míg 1935. első hat hónapjában ez a deficit csak 33 millió lei volt.

Franciaországi kivitelünk 386 millió lei-ről 596 millió lei-re emelkedett. Franciaországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk 346 millió lei aktívummal zárult.

Angliába irányuló kivitelünk 699 millió lei-ről 787 millió lei-re emelkedett. Angliával szembeni külkereskedelmi mérlegünk aktívuma 450 millió lei. A kisantant-államokkal való kereskedelmi kapcsolataink fejlődőben vannak, amennyiben a velük való kereskedelmi forgalmunk 1 milliárd 113 millió lei-ről 1 milliárd 267 millió lei-re emelkedett. Míg az elmúlt esztendőben Csehszlovákiával szemben passzív volt kereskedelmi mérlegünk, az idén már 81 millió lei aktívumot mutatunk ki. Jugoszláviával szembeni aktívumunk pedig 30 millió lei-ről 54 millió lei-re emelkedett.

Magyarországgal szintén kedvezően alakultak kereskedelmi kapcsolataink. Innen való behozatalunk 305 millió lei-ről 385 millió lei-re, míg Magyarországra való kivitelünk 331 millió lei-ről 539 millió lei-re emelkedett. Magyarországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk aktívuma tehát 26 millió lei-ről 153 millió lei-re emelkedett.

A szovjettel még nem sikerült gyakorlatilag is megvalósítanunk a kereskedelmi kapcsolatokat. Olaszországból való behozatalunk a szankciók következtében 411 millió lei-ről 70 millióra, Olaszországra való kivitelünk pedig egymilliárd 359 millió lei-re esett. Ezzel szemben Amerikából a múlt évi 141 millió helyett 183 millió lei értékben vásároltunk, míg Amerikába való kivitelünk 25 millió lei-ről 149 millióra emelkedett.

Angol és francia cégek érdeklődnek a romániai fa iránt

Az utóbbi időben nagyobb érdeklődés nyilvánult meg az itteni fa iránt azon angol cégek részéről, amelyeknek nálunk befagyott követeléseik vannak. Ezek a cégek a közeljövőben jelentősebb mennyiségű fát kívánnak tőlünk exportálni.

Ugyancsak érdeklődést tanúsítanak a franciák is. Ez elsősorban a jövő évi nagy világiállítás munkálataival magyarázható. Ezek a munkálatok ugyanis nagymennyiségű faanyagot igényelnek. Még ebben az esztendőben ezekbe a munkálatokba négytízmilliárd francia frankot fektetnek be. A szankciók felfüggesztése óta Olaszország is megrendeléseket kíván fában eszközölni.

A belföldi faipart kedvezőtlen érinti, hogy a Magyarországra irányuló tűzifakivitelt elé még mindig akadályok gördülnek. Ezeket előreláthatólag a Sinaia-ban összeülő román-magyar vegyes értekezleten sikerül majd elhárítani.

— Az arad-i árutözsde két új tagja. Bucuresti-ből jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium az arad-i árutözsde fa-osztályához Bán Vilmost és Spitz Tivadart hivatalos közvetítőnek nevezte ki.

— 50 tagja lesz az arad-i Munkakamara tanácsának. A „Monitorul Oficial” legutóbbi száma rendelkezést közöl arra vonatkozóan, hogy a jövőben az egyes munkakamarák tanácsai hány tagból állanak majd. Az arad-i munkakamarának 50 tanácstagja lesz, kik közül 24 munkás, 13 magántisztviselő és 13 kisiparos. Timisoara-n 30 munkás, 15 magántisztviselő és 15 kisiparos, Oradea-n 20 munkás, 10 magántisztviselő és 10 kisiparos, Cluj-on 30 munkás, 15 magántisztviselő és 15 kisiparos tanácsosa lesz a munkakamarának.

— Megtérül a vágóhid kára. Megirtuk, hogy a városi vágóhid egyik alkalmazottjánál 1346 lei hiányt fedeztek fel. Az összeg — értesülésünk szerint — megtérül a vágóhid pénztárába, melybe befizetést nem nyert a hiány felfedeztetése előtt.

— Jelentés a Szovjet természeti kincseiről. Moszkvából jelentik: Ivan Gubkin, a Szovjetunió természeti kincseit tanulmányozó bizottság elnöke a következő jelentést adta ki a Szovjetunió még kiaknázatlan természeti kincseiről: Szén 1200 milliárd tonna, petroleum 3200 milliárd tonna, elsőrangú vasérc 10-612 millió tonna, 35-40 százalékos vastartalmu kvarcitérc 260 milliárd tonna, mangán: a világkészlet háromnegyedrésze (számokat nem találunk a jelentésben), réz 17 millió tonna, ólom 4.460.000 tonna, cink 9.630.000 tonna, bauxit 21.650.000 tonna, apatit kéntmilliárd tonna, foszforit a világkészlet 60 százaléka. A nikkel- és aranykészletről szintén nem közöl számokat a jelentés, csak annyit említ, hogy arany tekintetében a Szovjetunió a második helyen, Transvaal után következik. Hozzáteszi még Gubkin, hogy hasznos ásványolajok szempontjából a Szovjetunió 23 millió négyzetkilométer területéből eddig csupán 8.200.000 négyzetkilométert kutattak át.

Angol király francia földön amerikai házban

Hogy fog nyaralni Edward király egy cannesi villában

Cannesből jelentik: Edward király az idén a Chateau de l'Horisonban, Maximo Elliott házában, a Juan-öböl-nél fogja tölteni vakációját. A kastély egy kőhajításnyira van a Le Roc-tól, ahol a múlt évben tartózkodott, de jóval nagyobb. A kastély szó különben hamis fogalmat ad az épületről, mert nem valami komor, feudális erődítményről, hanem nagyon modern villáról van szó, amelynek keleti színezetet adnak a rácsos, mórstílusú ablakok. A Chateau de l'Horison négyzetes, fehér laposépület. Láthatólag nem az volt az ambíciója, hogy minél magasabbra nőjön, hanem inkább lustán elterpeszkedett a Földközi-tenger partján.

„Az egymillió frankos” híd és a kutyák háza

Diercks és Sawyer építette 1931-ben. Angol vidéki házak kényelmével rendezték be a „könyved keleti varázssal” hintették meg. Sokat irtak már a híres egymillió frankos hídról, amely a cannes-nizzai utról a vasutvonal felé vezet a kastélyhoz. Hatalmas építmény ez, de a millió frank csak mese, valójában alig került többé 100.000 franknál. A kastély mellett egy kis ház emelkedik, amelyben egykor Lady Mendi, a párisi angol követség sajtóattaséjának felesége lakott. Míg a király a kastélyban tartózkodik, ebbe a kis házba költözik Miss Elliott állatai: Kiki, a majom, Felix, a macska és Christophe és Arbela, a kutyák. Miss Elliott házvezetőnője és inasa fog gondot viselni rájuk. Maga Miss Elliott csupán néhány napig marad a kis házban, addig, amíg öfelsége hozzászokik a környezethez. Azután valószínűleg Angliába utazik, de az is lehetséges, hogy németországi barátait látogatja meg.

A kastély életében semmi sem változik

Egész személyzetét a király rendelkezésére bocsajtotta és a kastélyban úgy fog tovább folyni az élet, mint eddig. Semmi rendszerváltozás nem történik, a berendezésen sem változtatnak semmit. Edward király úgy szereti az épületet, amilyen most. Mint ismeretes, izlése rendkívül egyszerű és nem akar zavart okozni rövid tartózkodása miatt.

Tizenöt napra tervezik a látogatást és körülbelül július 28-ára várják a királyt. Valószínűleg repülőgépen fog Cannesba érkezni, de biztosat még nem tudnak a megérkezés körülményeiről. Teljes homály takarja, hogy ki fogja elkísérni a királyt.

A kastély főajtaja zöld. Kis hallba nyílik. A hallból széles folyosó nyílik. Jobbra kettős márványlépcső emelkedik. A kastély egyeme-

letes. Tíz hálószoba és nyolc fürdőszoba van benne, a személyzet szobáin és fürdőszobáin kívül. A földszinten, a déli részen van a főszalon, egy gyönyörű terem, amely a kastély szélességének majdnem a felét elfoglalja. A tengerrel párhuzamos és jellegében, kényelmében, szépségében, pompájában nagyon angolos. A berendezés minden darabja műemkek, de azért a szoba nem hasonlít muzeumhoz. Két végén könyvespolcok futnak a falak mentén, a falakat majdnem teljesen eltakarják az élénk kötött könyvek. Ugyancsak a földszinten van az ebédlő, egy kis társalgó és egy dolgozószoba. Az ebédlőben Winston Churchill több festménye látható. A híres államférfi, aki kedvtelésből festészettel is foglalkozott, gyakran volt Miss Elliott vendége.

A nagy szalon teraszra nyílik, amely után egy alacsonyabb terasz következik. Itt boltíves pincék vannak. Ezekben a helyiségekben rendezték be a nagy fürdőmedencéhez tartozó öltözőket és a bárt. A teraszon asztalok állnak, sötétkék napernyőkkel.

A király haragszik a tulzott rendőri óvatosságra

A fürdőmedencét a sziklába vájták. Körülbelül 70 láb hosszú és 30 láb széles. Óránként tizenöt-ször cserélődik ki teljesen a vize. A kastélytól balra kis magánkikötő van. A király innen indulhat hajókirándulásra, ha nem akarja, hogy annyi rendőr vigyázzon rá, amennyi általában szokott. A király egyik főbösszsége régebbi cannesi tartózkodásai alkalmával az a tulságos vigyázat volt, melyet a Sureté Nationale szükségesnek ítélt. A kastélytól jobbra kis homokos strand van, amelyet Plage Planchetnek neveznek. Itt mindenki fürödhet, mert ez a terület már nem Miss Elliott tulajdona. Sajnálatos volna, ha a kíváncsiak a Plage Planchettről állandóan figyelnék a királyt és így megzavarnák nyaralását.

A kastélyal szemben, a cannes-nizzai uton egy nagy gyermeknyaraló alkalmazottai hetek óta „bennűő sztrájkot” folytatnak s a kapukra zászlókat és sztrájkjeleket helyeztek. A király érkezésének hírére azonban a sztrákolók a jeleket eltávolították. A sztrájk tovább folyik, de nem akarják zavarni a király vakációját.

Cannes lakossága tiszteli a nyaraló király nyugalmát

Sokat beszéltek a kastély megközelíthetlenségéről. A valóság az, hogy a kastélyt igen könnyen meg lehet közelíteni s a királyt csak a tartózkodás és józlesség óvhatja meg a tolatkodó kíváncsiságtól. Száz meg száz olyan épület van, amely a Chateau de l'Horisonnál sokkal alacsonyabb ideiglenes börtön céljára. De a „bennszülöttek” általában nagyon tisztelik a mások nyugalmát. Attól semmiestre sem kell félni, hogy ők fognak kíváncsiskodni.

Mintha valami szimbolikus jellege volna Edward király első külföldi utjának, amelyet trónralépése óta tesz. Angol király, francia földön, amerikai házban... A három nagy demokrácia kerül így együvé.

Megölt a villámcsapás

egy szülés előtt álló huszéves arad-megyei fiatalasszonyt

Az arad-i ügyészségre ma jelentés érkezett a silindri-csendőrségtől, amely közölte, hogy Saut-Mic arad-megyei község felett kedden éjszaka hatalmas vihar vonult el. A vihar alatt egy villámcsapás Polgár Péter községbeli gazda házába csapott be és megölte a hálószobában fekvő huszéves feleségét, aki szülés előtt állott. A fiatalasszony nyomában meghalt és az ügyészség megadta a tragikus esemény áldozata számára a temetési engedélyt.

Hirdessen az Aradi Közlönyben,

Az „Aradi Közlöny” rendkívül olcsó

társas utazása a szegedi szabadtéri játékokra!

Két napi szegedi és 6 napi budapesti tartózkodás

790 Lei résztvételi díjért,

melyben bennfoglaltatik:

1. Utiköltség ARAD—SZEGED—BUDAPEST—SZEGED—ARAD.

2. Vizum.

3. Színházi jegyek az „Ember tragédiája” és a „Bizánc” szabadtéri előadásaira.

Indulás Aradról augusztus 2-án reggel 10 óra 15 perckor. Augusztus 2-án este 9 órakor Szegeden az „Ember tragédiája” szabadtéri előadásának megtekintése.

Érkezés Budapestre augusztus 3-án hajnalban, 6 napi budapesti tartózkodás.

Visszafelé indulás Budapestre augusztus 9-én Szegedre. Este a Bizánc előadásának megtekintése. Indulás haza augusztus 10-én hajnal.

Használja ki ezt a soha vissza nem térő alkalmat!

Jelentkezzen július 25-ig az ARADI KÖZLÖNY utazási osztályánál.

Egyéni utlevél szükséges!

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK SORRENDJE:

Augusztus 1, 2, 4. Az ember tragédiája.

Augusztus 8, 9, 11. Bizánc.

Augusztus 14, 15, 16. János vitéz.

SPORT KÖZLÖNY

A KK jegyében:

A Sparta és az Austria csapatai várhatók a Középeurópai Kupa döntőjébe

— Vasárnap bonyolítják le a középöntő második részét — Típpszelvényünk —

A Középeurópai Kupa döntőjének első része óriási meglepetéseket hozott: az otthonukban játszó csapatok vereségeket szenvedtek és így a múlt vasárnapi vendégcsapatok: a Sparta és Austria döntőbe való jutása most már valószínűnek látszik.

A budapesti meccsen az Austria beigazolta nagy kvalitásait és hazai környezetben valószínűleg még jobbat tud produkálni, mint Budapesten. Az Ujpest is valószínűleg keményebben fog küzdeni, de kevés reménye lehet a győzelemhez. Valószínűnek tartjuk, hogy a meccs 1:1, vagy 2:2 arányú döntetlennel végződik, ami a bécsiek döntőbejutását eredményezi.

Prágában a ragyogó formában lévő Sparta (a kupa favoritja), az Ambrosianát látja vendégül és a csehek, akik Milánóban is legyőzték az olasz csapatot, alighanem otthon is győzni fognak. Az Ambrosiana bizonyára mindent el fog követni ennek megakadályozására, de sok sikert nem remélhetnek. Típpünk 3:2 a Sparta javára.

Típpversenyünkön a középöntő második része a hatodik fordulót jelenti és a típpelők tulajdonképpen harca most indul meg a győzelemért és helyezésekért. Ismételten figyelmebbé idézzük típpelőinknek pályázati feltételeink

közül azt a feltételt, amely szerint azok a típpelők, akik valamennyi fordulón résztvettek és a döntő meccsek eredményeit telibe találják, külön 100 lei jutalomban részesülnek, függetlenül a heti versenyben, vagy az összversenyben elért eredményeiktől. Alább adjuk a szelvényt, amelyet egyébként még holnap is közlünk és felkérjük a típpverseny résztvevőit, hogy azokat legkésőbb szombat, július 25-ike délután 4 óráig adják le fiók-, vagy főkiadóhivatalunkban. A szelvény:

6. sz. Középeurópai Kupa Típp-szelvény

1. Sparta—Ambrosiana _____
2. Austria—Ujpest _____

Féldő-eredmények:

1. meccs első féldő eredménye _____
2. meccs első féldő eredménye _____

Név: _____

Pontos cím: _____

Nagyszabású uszóversenyt rendez vasárnap a CAA a Mures-en

Timisoara és Lipova uszói is starthoz állnak

A CAA nagy agilitással dolgozó uszószakosztálya július 26-ikán vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel nagyszabású országos uszóversenyt rendez a Mures-en és a verseny startja az SGA csónakház mellett lesz. Az igazán nagyszabásúnak ígérkező versenyben a rendező egyesület kitűnő gárdáján kívül, valamennyi arad-i uszósporttal foglalkozó klub, úgy mint az Astra, Gloria, SGA, Hakoah, Titanus benevezik versenyzőiket, de minden bizonyosan starthoz állnak a lipova-i jókvalitású uszók, sőt a timisoara-i ILSA országos hírű

gárdája, továbbá a timisoara-i CFR versenyzői is. Az indulók nagy számát tekintetbe véve, valószínűnek látszik, hogy az utóbbi évek legnagyobb versenye lesz a vasárnapi uszómeeting. A verseny megrendezését Arad-város sportszerető alpolgármestere, Vulpe Iosif tette lehetővé, aki a versenyzők részére éremdíjazást ajánlott fel. A nemes gesztust a verseny rendezői nagy örömmel fogadták és így a verseny győztesei és helyezettei értékes éremdíjazásban részesülnek. A verseny nevezési zárata pénteken, július 24-én este 6 órakor lesz és a nevezéseket Rónay Lajos szakosztályi titkárhoz kell benyújtani.

O Típp-üzenet. Dr. Haás Erich. Szelvénye eredményhirdetés után futott be. Kérjük, sziveskedjék papiroson (szelvény nélkül) típpelni, a szelvényeket (üresen, vagy pedig a már beküldöttel azonos eredményekkel) később is beküldheti.

O Alaptalan az ILSA fellebbezése. Bucuresti-ből jelentik: A futballszövetség tegnapi ülésén foglalkozott az ILSA fellebbezésével, amelyet a vasárnapi selejtező mérkőzéssel kapcsolatban adott be. A szövetség a fellebbezést alaptalannak találta és ezért elutasító határozatot hozott.

O A Ferencváros Braila-ba készül. Bucuresti-ből jelentik: Miután a Ferencváros augusztus hó folyamán Bucuresti-ben mérkőzik, tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy a budapesti csapat augusztus 17-én Braila-ban is játszik.

O Kijelölték a magyar olimpiai vízipóló csapatot. Beleznay László dr., magyar vízipóló kapitány kijelölte a vízipóló olimpiai csapatot, amely a következő: Kapusok: Bódi (III. ker.), Kutasi (UTE), háttvédek: Homonnai (MTK), Sárkány (III. ker.), Hazai (MTK), fedezetek: Halasy (UTE), Molnár (FTC), csatárok: Bozai (UTE), Németh (UTE), Brandy (MTK), Tarics (MAC).

Negyvenöt nemzet vesz részt az atlétikai olimpián

Az atlétikai olimpiára olyan tömegben érkeztek a nevezések mint eddig még soha. 45 nemzet 23 férfi és 6 női számban indítja versenyzőit és az egyes számokra leadott nevezések a következők:

100 méter: 69, 200 méter: 54, 400 méter: 52, 800 méter: 52, 1500 méter: 52, 5000 méter: 50, 10.000 méter: 40, marathoni: 60, 110 méter gát: 35, 400 méter gát: 36, 3000 méter akadály: 35, magasugrás 45, távolugrás: 51, hármasugrás: 36, rudugrás: 37, súlydobás: 40, diszkoszvetés: 42, gerelyvetés 37, kalapácsvetés: 33, dekatlon: 37, 4x100 méter: 18, 4x400 méter: 16, Hölgyszámok: 100 m: 36, 80 méter gát: 20, magasugrás: 20, diszkoszvetés: 21, gerelyvetés: 17, 4x100 méter: 10.

A nevezések az egyes országok között így oszlanak meg:

USA 81, Németország 78, Franciaország 60, Japán 59, Ausztria 56, Anglia 55, Kanada 55, Finnország 51, Svédország 50, Jugoszlávia 44, Csehszlovákia 39, Kína 35, Magyarország 35, Olaszország 34, Görögország 33, Svájc 27, Hollandia 24, Délafrika 22, Belgium 20, Lengyelország 20, Dánia 17, Kolumbia 16, Argentína 16, Spanyolország 15, Peru 13, Chile 13, Norvégia 12, Fülöp-szigetek 12, Ausztrália 11, Luxemburg 10, India 9, Egyiptom 8, Brazília 8, Esztorország 8, Lettország 7, Románia 7, Új-zéland 6, Island 6, Mexikó 5, Lichtenstein 4, Afganisztán 3, Málta 3, Portugália 2, Bulgária 2, Jamaica 1.

A Venus—AMEFA-mérkőzés ügye a központi bíróságvetség előtt

Bucuresti-ből jelentik: A bíróságvetség tegnap foglalkozott Ceauceanu bíró ügyével, aki — mint ismeretes, — erélytelenül vezette a Venus—AMEFA mérkőzést. A bíróságvetség megintette Ceauceanut és egyben közbenjárta a futballszövetségnek annak megakadályozására, hogy a jövőben a közönség ne befolyásolhassa a mérkőzést vezető bírót.

Belezuhan a konflisló a földalatti kábelvezeték gödrébe

Az elmúlt éjszaka nagy vihar volt Arad-on és a vihar sajnálatos balesetet idézett elő. Mint köztudomású, a telefontársaság most fekteti le az automata-telefon földalatti kábeleit és a város több részén, így az Avram Iancu-téren már ki is bontotta az aszfaltot. Tegnap éjszaka két óra tájban a vasútállomás felől állomáshelyére igyekezett Mihailovici Gheorghe, a 39. számú bérkocsis. Az Avram Iancu-téren a kocsit e' fogott ló a mennydörgéstől megijedt, ugrott egyet és belezuhan a telefonautomata-kábel részére ásott gödörbe. A ló a helyszínen megdöglött, a kocsis szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A vizsgálat adatai szerint a balesetért senkit sem terhel felelősség, mert a telefontársaság megtette a szükséges óvintézkedéseket a balesetek elhárítására.

Karlsbadba
Marienbadba
Joachimsthalba
Pöstyénbe
a Magas Tátrába
stb.

fürdőhónokat rögtön kiad

6.20-as alapon a

Wagons-Lits / Cook

Menetjegyiroda. A R A D, Minorita-palota.

A nyár hírnöke:
a szép szabadságidő.

„HAPAG“ északi utazások 1936.

a szórakoztató utakat lebonyolító
„Milwaukee“, „Rellanco“ és „St.-Louis“
gőzösökkel.

Norvégia és a Spitzbergák csodáihoz.

Izland—Spitzbergák ut jul. 15. — aug. 7.

Nordkap—Spitzbergák ut jul. 17. — aug. 4.

Izland—Spitzbergák ut aug. 2. — 23.

Keleti tenger—Norvégiai ut aug. 9. — 25.

A HAPAG-utak a legteljesebb mértékben kielégítenek.

Kérjen felvilágosítást és prospektust:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

képviselete:

KÜNSTLER

Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 481

UJ KÖNYVEK

Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” Az amerikai nyársfogó, a Babbitok, a Dodsworthok típusa, az amerikai vidéki város voltak eddig Sinclair Lewis, a Nobel-díjas amerikai író regényeinek főmotívumai. Legújabb művében: az „Ez nálunk lehetetlen!” című szenzációs regényében Lewis a mai világválság problémáit, az azt kísérő szociális jelenségeket felé fordítja figyelmét. Nekünk európaiaknak is háborzongatóan érdekes a kérdés: mi lenne, ha Amerikában is diktatura ragadná kezébe a hatalmat. Sinclair Lewis a valóság megdöbbentő erejével álmódja végig ezt a korszakot, amely talán a közeljövőben válnék időszerűvé, de amely — az író prófétai meglátása szerint — éppen a józan polgári erények szikliján szentvedne hajótörést Amerikában. Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” című regénye most jelent meg az Atheneum kiadásában. Ennél érdekesebb, aktuálisabb, szebb és izgalmasabb regény kevés jelent meg a világ könyvpiacán és ezért nem csodálható, hogy a nagy feszültségektől izzó regény egyszerre a világ összes kultúrnyelvem lefordítva foglalkoztatja és gyönyörködteti a könyvvel való világot. 380 lap, nagy alakban, remek kiállításban, kartonálva 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

A walesi herceg Kelet-Afrika vadásztutja. A könyv szerzője időközben a világ leghatalmasabb birodalmának királya lett. A Franklin Társulat „Utazások és Kalandok” sorozatában jelent meg A walesi herceg Kelet-Afrika vadásztutja címmel ez a pompás könyv, a

melyhez hasonló — már a szerző személyét is figyelembe véve — alig van a világirodalomban. Baktay Ervin, a kitűnő földrajztudós fordította le a művet angolból magyarra, amelynek melléklete a walesi herceg 37 eredeti fényképfelvétele és az utelírás térképe. A világ legérdekesebb és legkalandosabb helyein vezet át ez az utazási könyv, amelynek úgy megrássa, mint hatalmas képmelléklete érdekes és értékes. A vasos kötet a Franklin Társulat kitűnő kiállításában 112 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok jegyzékét Lepagenától.

„A férfi mind örült”. Török Rezső, az új magyar humorista-tehetség ezzel a pompás regényével a humoros és satirikus irodalom legjobbjai közé emelkedett. A humoros irodalomnak általában igen kevés képviselője akad. Az emberiségnek és a nehéz szociális viszonyoknak mai nyomasztó légköre nem kedvez a humor irodalmának. Éppen ezért fokozott örömmel és elismeréssel fogadta a sajtó és a kritika Török Rezső pompás regényét, amely a maga nemében egyfelől remekmű, másfelől érdekes, izgalmas és elejétől végig kacagató és mulatságos. 250 lap, pompás kiállításban, diszes keménykötésben 79 lei minden könyvkereske-

Szeplős, pattanásos

májtoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

désben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadvány teljes jegyzékét.

Németh László: „Gyász”. A magyar sajtó egyhangú lelkesedéssel és elismeréssel állapítja meg, hogy évek óta nem jelent meg a magyar irodalomban olyan hatalmas koncepciójú, érdekes és értékes regény, mint Németh László: „Gyász” című regénye. A kitűnő írónak és kritikusnak, aki az új generáció egyik legizmosabb tehetsége, ez az első könyvkiadvány megjelent regény. Egészen modern szellemben írt paraszti tragédia, amelynek középpontjában a sorssújtotta anya áll és amely megrázó ábrázolással egy mai magyar falusi család nehéz életét állítja elénk. A „Gyász” c. nagy regényben minden érték és minőség megvan, amely a regényt egyszerűen örökös sikerű szenzációvá tette, másrészt pedig a magyar regényirodalom örök értékei között, annak számára elsőrangú helyet biztosított. Elgondolása, nagyvonalú stílusa, megrázó meseteri, a probléma és az emberek erőteljesen, hogy ne mondjuk véresen és verejtékesen lépnek ki a szemünk elé, kitarva előttünk erőteljes jellemüket, izgalmas és keserves lelkiéletüket. Németh László regénye irodalmi esemény, de egyáltalán mély nyomot hagyó, felejthetetlen szociális és lelki élmény. 280 lap, kitűnő kiállításban, Franklin-kiadásban 139 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok és korábbi Franklin-kiadványok jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Napsugár. Névpapodra szívből kívánom: életed mindig boldog legyen. Semmi hír? 3338

„FORTUNA”, jelíge levelét a főkiadóban kérem sürgősen átvenni. 3325

M. D. M.: Gondolj reám, vasárnap mit csináltál? Kimondhatatlanul imád, csókol egy — 3328

„Lelkiszórákozás” jelíge levelét kérem a főkiadóban sürgősen átvenni. 3332

ALKALMAZÁS

Igazoltan nagy gyakorlattal rendelkező kifejezetten öntödei mérnököt és öntödei művezetőt keresünk nagy öntöde részére. Ajánlatok „Adeal” jelíge alatt a kiadóba kéretnek. 3330

Főzni tudó szerény mindenest Bucarestbe kerestetik. Cim: Str. Romul Velieu 27.

FRANCIA nyelvet perfektül tudó hölgy, tanerőt gyakorló-órára keresek. Címeket a kiadóba kérem leadni. 3327

Főzni tudó megbízható mindenest aug. 1-re kerestetik. Lásztüzlet, Bul. Regina Maria 9.

Mindenest főzőnő azonnala felvétetik. Reusz, Bul. Reg. Ferdinand 55. 3318

Kádársegéd kerestetik azonnala. Címeket a kiadóban lehet leadni. 3321

Mindenest szakácsnőt házaspárhoz keresünk. Str. Sf. Gheorghe 6. 3319

Szakácsnő, szobaleány augusztus 1-re jó bizonyítvánnyal uri háshoz kerestetik. Cim a kiadóban.

JOBB LAKATOST, ki apróbb munkákban és szerzőkészítésben jártas, állandó alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 3334

FŐZNI tudó erkölcsös és szorgalmas mindenest keresek augusztus 1-re 2 tagu családnak. Cim a kiadóba. 3336

Nagy gyakorlattal rendelkező gépműhelyi főmüvezetőt keresünk precíziós gépmunkákra. — Ajánlatok „Praecizio”, jelíge alatt a kiadóba kéretnek. 3331

Mindenest szobalányt augusztus 1-re keresek. Dr. Németh, Str. Eminescu 17. 3339

FIATAL, szerénylángú kereskedősegédet keresek tiszkereskedésbe azonnala. Berzovits Izidor, Vata de Jos. 3335

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba, diszkrét különbejárattal, fürdőszoba használati kiadó. Bul. Carol 68. sz. Megtekinthető délután 1-3-ig. 3383

MODERN háromszobás emeleti lakás szeptember hó 1-re kiadó. Bul. Carol 70. 3329

Kiadó a főtéren két szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárattal. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

Különbejárattal elegánsan butorozott uccal szoba, fürdőszoba használati, központban, magános nőnek vagy férfinak azonnala kiadó. Csendes, az egész lakásban kellemes, nyugodt otthon. Megtekinthető 2-3 között. Cim a kiadóban. 3333

Négyszobás modern lakás a Bul. Carol-on augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni Str. I. G. Duca 20., ajtó 2. 3340

VÉTEL ÉS ELADÁS

Modern butorok

készen és megrendelésre jutányosan kaphatók

Csatlós I. műasztalosnál,
Calea Saguna 184. 3119

INGATLAN

Eladó házak! Buiuc 489 v. Ghura Anton Gu. — Str. Surorilor 3. Costin-vendéglő. Ajánlatok az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetéhez Str. L. Bratianu 18., ajtószám: 3336

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 23.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási tanácsok. 13.30—14.00: Időjelzés, vizálás, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonatőzsde. 19.03: A Marcuzenekar nemzeti és szórakoztató zenészműveket játszik. 20.00: Előadás a párisi nemzetközi kiállításról. 20.20: J. Thaler csellózik. 20.55: Könyvekéről. 21.10: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Aida Helta Strauss Richard-dalokat énekel. 23.25 Zenekari hangverseny a „Monte Carlo” étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Clark Ádám (Felolvasás.) 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Zepernovszky Fülöpke hegedül. Haromy Julia énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Konvotechnika. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Jazzzenekar. 19.15: Debreceni zongorahármas. 20.15: Küllgyi negyedóra. 20.30: Pilinszky Zsigmond énekel. 21: Színműelőadás a stúdióban. „Valaki elmegy” 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Lucienne Boyer és Chevalier hanglemezei. 23.20: Az olimpiai játékok magyar résztvevőinek ünnepélyes eskütétele. 0.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20—20.25: Különböző nemzetek dalai és zenéje. 20.30—20.55: Natter-Nád Miksa előadása. 21—22.30: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 21.45—22: Hírek.

Bécs. 8.25—9: Filmlemez. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Könyvi zene. 17.05: Operalemez. 20.20: Az olimpiai fáklyás stafétafutás. 20.30: Csóka Béla bariton dal- és áriaestje. 21: Shaw: Pygmalion, ötfelv. színmű. 23.10: Rádiózenekar. 0.45: Tánczene.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Mikulcs Éva énekel. 18.50: Lemezek. 21: A rádiózenekar és Krisztics Danica hangversenye. 22.30: Népdalok. 23.20—24: Népdalok.

Deutschlandsender. 7—9: Könyvi zene. 17: Vidám délutáni zene. 18.30: Schlusnus Heurik 5 Schubert- és 5 Wolf-dal énekel. 19: Szórakoztató zene. 21.10: A rádió zenekara. 23.30: Lemezek. 24: Tánczenekar. 1.30: Tánczene.

Milano. 20: Vegyes zene. 20.20: Hírek idegen nyelveken. 21.40: Zenekari hangverseny. 23.15: Tánczene. Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15.05: Német és magyar hírek. 15.15—15.30: Lemezek. 19: Magyar műsor. 21.45: Fall: Dollárkirálynő, operett. 23.15: Magyar hírek.

PÉNTEK, JULIUS 24.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási tanácsok. 13.40: Időjelzés, vizálás, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, gabonatőzsde. 19.03: Felolvasás. 19.15: A rádió szalonzenekarának hangversenye. 20.00: Rádiógyetem. 20.20: A hangverseny folytatása. 21.00: Botez Dem. előadása a moldovai turisztikáról. 21.15: Donizetti: „Don Pasquale” opera 3 felvonásban. Gramofonlemezeken. Az első felvonás szünetében (22.00—22.15) aktuálisok, sport. A II. felvonás szünetében (22.50—23.00) hírek. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Időjelzés, szemle. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Blaha Márta zongorázik. Fellner Ferenc dr. énekel. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Egy leltárt birodalom. 17.45: Pontos időjelzés. hírek. 18: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 18.40: Sportközlemények. 19.50: Szántó Jenő hegedül. 20.30: Acsády Károly elbeszélése. 21: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.15: Hány óra? Csillagászati előadás. 22.45: Hírek. 23.05: Hanglemezek. 23.45: Olaszország. Magyarországról és az osztrák-német béke. 24: Radics Béla és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.50—20.25: Az ismeretlen Leonardo. 20.30—21.15: Hanglemezek. 21.20—21.40: Hírek.

Bécs. 13: Könyvi zene. 15: Debussy: A tenger. 16.20: Hainburgi gyermekkar. 17.05: Lemezek. 20.30: Rádiózenekar. 22: A szimfonikusok Schubert-hangversenye. 23.10: Verdi: Ernáni, opera. 0.25: Bécs zenei életéről; eszperantóul. 0.40—2: Bécsi zene.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Lemezek. 18.20: Lemezek. 18.30: Bajalovics iuvolaművész játéka. 23.20—24: Rádiózenekar.

Deutschlandsender. 7: Könyvi zene. 17: Délutáni zene énekekkel és zongorakétfőssel. 19: Vidám hanglemezzel. 23.30: Zene.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15: Német és magyar hírek. 15.10—15.30: Kovács I. zongoraművész játéka. 17.10: Rádiózenekar. 18: hegedűművész. 18.05: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor.

Legújabb jelentéseink:

Nagyjelentőségű változások az angol kormányban

Baldwint liztia konzervatív kormány alakítására kényszerült pártja

Londonból jelentik: Jólértesült politikai körök szerint Macdonald, a titkos tanács elnöke és lord Hailsham főpecsétőr egészségi állapotukra való tekintettel lemondanak. Lemond Simon belügyminiszter is, aki magas bírói rangot kap. Nem tartják kizártnak, hogy

Baldwin miniszterelnöknek ezután engednie kell pártja kívánságának, hogy alakítson tiszta konzervatív kormányt és ezért lemond. Baldwin lemondásának másik oka, hogy pártja elégedetlen Thomas Inskip honvédelmi miniszter politikájával.

Negyedmillió zsidó menekült készül Kubába

Százmillió dolláros kölcsönt kívánnak felvenni

NEWYORKBÓL jelentik: Gomez, a kubai köztársaság elnöke elé tervezet érkezett 250.000 németországi zsidó áttelepítésére vonatkozóan. Az elnök áttanulmányozta a tervezetet és előreláthatólag a közeljövőben megvalósítja azt. A telepítés végrehajtására 100 millió dolláros kölcsönt akarnak felvenni a világ emberbarátaiktól és ebből különféle ipartelepkeket, gyárakat és hatalmas farmokat rendeznének be, amelyeket kiváló német zsidó szakemberek vezetnének.

Spanyol harcok Gibraltár közelében

Törölték a lázadó tiszteket a hadsereg kötelékéből

MADRIDBÓL jelentik: A spanyol főváros egyes házaiból fascisták rálőnek a polgárőrökre, akik kénytelenek puskatűzzel válaszolni. A fascisták így akarják apasztani a kormány lövészkeresztjét. Ma délután a barcelonai repülőraj négy gépe parancsot kapott, hogy induljon Saragossába és ott bombázza a felkelők lakanyait. A kormány Valencia, Alicante, Castellon, Huenca, Albacete és Murcia tartományok területére külön bizottságot küldött ki felhatalommal. A bizottság, amelynek tagjai a Cortez elnöke és két államtitkár, a miniszterelnöknek vannak alárendelve. A Gazeta del Madrid közli a hadügyminiszter rendeletét, amellyel Franco tábornokot és zendülő tisztsárait törli a hadsereg kötelékéből, a zendülő ezredeket pedig feloszlottaknak minősíti. Szerdán este Gibraltár közelében a kormány

hadihajói ágyúzták a felkelők repülőgépeit, amelyek a gibraltári sziklák mögé menekültek. Az ágyulövedékek szilánkjai több gibraltári épületet értek és nagy izgalmat okoztak.

A kormány rádió útján közli, hogy Toledo városát sikerült elfoglalnia, ezenkívül számos lázadótisztet tartóztattak le. A citadellát, valamint a városnak a zendülők által megszállott több pontját hatalmukba kerítették a kormány-csapatok.

Londoni jelentések szerint a zendülők kezében levő sevillai rádió közölte, hogy három hadihajó bombázta Cadiz városát. A zendülők repülőgépen vették fel a harcot a három hadihajó ellen, amelyeket elsüllyesztettek.

Halálra ítélték

a kelet-szibériai vasúti katasztrófaért felelős vasúti állomásfőnököket

MOSZKVBÓL jelentik: A tomszki törvényeszk halálra ítélte Volko karymskájai állomásfőnököt, akinek gondatlansága okozta a június 20-iki kelet-szibériai vasúti szerencsétlenséget, amelynél 50 személy vesztette életét. Tizenegy másik vádlottat fegyház és börtönbüntetésre ítélték.

Csütörtökön ül össze

Londonban a háromhatalmi konferencia

Londonból jelentik: A locarnói hatalmak értekezete csütörtök délelőtt 10 órakor ül össze a külügyi hivatal ugynevezett locarnói termében Baldwin miniszterelnök elnökletével. Utána az angol kormány villásreggelit ad vendégeinek, amelyen Baldwin és Eden lesznek a házigazdák. A Press Associated szerint az értekezlet nem tart soká. A Reuter szerint remélik, hogy a megbeszélést már csütörtök este befejezik, hogy Blum francia miniszterelnök repülőgépen azonnal visszatérhessen Párisba, ahol az angol, francia, portugál ugynevezett „háromhatalmi bizottság”-gal tárgyal a danzigi kérdésről. Franciaország nemhivatalosan közölte sürgősségi kérelmét a danzigi kérdéssel kapcsolatban, bár hivatalosan még nem kérte a népszövetségi közgyűlés összehívását.

Az olimpiai láng Bulgária földjén

Belgrádból jelentik: Az olimpiai fáklyát vivő staféta Korinthust és Athént elhagyva szerdán bolgár területre érkezett. Athénben ünnepélyes külsőségek között fogadták a stafétát. A fáklyát a város polgármestere vette át, aki a szabadban felállított oltár lángjánál meggyújtotta az olimpiai tüzet.

Kivégzési mód,

amely a kivégzőkre nézve nagyon emberséges

New Yorkból jelentik: Furcsa kivégzési szokások vannak Utah mormon államban. Salt Lake Cityben a minap kivégeztek egy háromszoros gyikost, Delbert Green-t, aki hat évvel ezelőtt feleségét, anyósát és unokáját meggyilkolta, mert azok, — mint a főtárgyaláson mondotta, — halálra izgatták őt. Green kivégzése ismét figyelmessé tette az amerikai közvéleményt Utah állam különös kivégzési szokásaira.

Utah államban

a halálraítéltnak jogában áll választani az agyonlövés és akasztófa között.

Uglátszik, a halálraítéltek irtóznak a bitófától, mert az Utah államban eddig halálraítéltek harminckét delikvens közül csak egyetlenegy választotta a bitófát, a többi, így Green is, inkább a golyó általi halálnemet választotta. Az agyonlövésnél nagyon ügyelnek arra, hogy

senki se tudja meg, hogy ki adta le a halálos lövést.

A fogház udvarán függöny mögött helyezik el a halálraítéltet, aki egy széken ülve és leszijazva, fekete csuklyában várja a halált. A függönyön öt lyuk van, éppen csak olyan nagy, hogy a fegyver csöve keresztül férjen. A kivégzést öt lövész hajtja végre, az egyik fegyverben egyszerű pukkanó vaktöltés van, de

a lövészek egyike sem tudja, hogy melyik a vaktöltésű.

Ilyen módon akarják megakadályozni azt, hogy ha egyszer igazságtalan ítélet folytán hajtának végre halálos ítéletet, a lövészek egyike se tehessen magának szemrehányást, hogy ártatlan embert ölt meg.

OLIMPIA

A berlini olimpiai versenyek ünnepélyes megnyitásának programja

Grandiózus szertartások között Hitler vezér és kancellár nyitja meg a versenyeket

Berlinből jelentik: Az olimpiász augusztus elsején történő ünnepélyes megnyitása nagy pompával megy végbe. Az ünnepségeket reggel 8 órakor katonai zenekarok ébresztője vezeti be és délelőtt 10 órakor a Dóm-téren ünnepélyes Istentisztelet tartanak majd utána a hősök emlékének megkoszorúzása következik. Utána a résztvevő csapatok felvonulását először Göring porosz miniszterelnök, majd délelőtt 1 órakor Hitler birodalmi vezér fogadja. Valamivel később érkezik meg az Unter den Lindenre a fáklyás stafétának utolsó tagja, ahol az oltárra teszi fel a fáklyát. Innen a staféta a stadionba szalad. A lángok bevitelére megérkezik oda a kancellár a többi előkelőségekkel, akiket 60 harsonás fogad és a zenekar Wagner Richard hódoló bevonulását játssza. Utána a német himnuszt, majd a Horst Wesselt fogják eljátszani. Ugyanekkor megszólalnak az olimpiai harangok és lassan felhúzzák az árbocra a résztvevő nemzetek lobogóit, miközben az illető nemzetek fiai ünnepélyes díszben bevonulnak.

A bevonulást Görögország csapata kezdi és Németország csapata végzi. Az egész felvonulás azonban 40 percig tart. Ekkor a birodalmi vezér engedélyt ad az olimpiai játékok megkezdésére, mire felhúzzák az ötkarikás nagy olimpiai lobogót, felhangzanak a harsonák és ekkor bocsátják fel a 30.000 fehér galambot, hirdetőn a játék megkezdését. E közben Strauss Richard személyesen vezényli az általa szerzett olimpiai himnuszt. Az olimpiai lángok behozatalakor előlép Spiridon Luis görög paraszt, aki 1896-ban a marathoni futás győztese volt. Kiséretében lesz az athéni polgármester és ketten átadják Hitlernek az Olimpiáról hozott olajágat. Utána megtörténik az elvonulás és ezzel fog befejeződni a hivatalos megnyitó ünnepség.

Ma jelölték ki az olimpiai vivócsapatversenyek csoportbeosztását. Kardvívásban Magyarország Dániával és Belgiummal, épében Csehszlovákia és Olaszország csapatával és törben az Egyesült-Államok csapatával és Norvégiával került egy csoportba.